

วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม

Journal of Interdisciplinary Social Development

ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 (พฤษภาคม-มิถุนายน 2567)

Vol 2 No.3 (May - June 2024)

ISSN : 2822-1060 (Online)

📖 วัตถุประสงค์

วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม เป็นวารสารในกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความปริทัศน์ บทความหนังสือแก่นักวิชาการ นักวิจัย คณาจารย์ นักศึกษาทุกระดับ และผู้สนใจทั่วไป ในมิติทางด้านศาสนาและปรัชญา วัฒนธรรมและประเพณี ท้องถิ่น นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การศึกษา สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บทความที่ได้รับการพิจารณาให้ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) อย่างน้อย 2 ใน 3 ท่าน พิจารณาตีพิมพ์บทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร

ทัศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

กำหนดออกวารสารปีละ 6 ฉบับ เป็นราย 2 เดือน

ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 28 กุมภาพันธ์)

ฉบับที่ 2 เดือน มีนาคม - เมษายน (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 เมษายน)

ฉบับที่ 3 เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 มิถุนายน)

ฉบับที่ 4 เดือนกรกฎาคม – สิงหาคม (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 สิงหาคม)

ฉบับที่ 5 เดือนกันยายน – ตุลาคม (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 ตุลาคม)

ฉบับที่ 6 เดือน พฤศจิกายน – ธันวาคม (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 ธันวาคม)

เจ้าของ

สถาบันส่งเสริมและพัฒนาวิชาการดีออกเตอร์เกซ เลขที่ 1 หมู่ที่ 12 ตำบลเหล่าต่างคำ

อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย 43120 โทร 061-0186156, 082-9356452

E-mail : journalsocialdevelopment@gmail.com

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

E-mail: zumsa_17@hotmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9833-4759>

Google Scholar: <https://scholar.google.com/citations?user=Ex2SJ-8AAAAJ&hl=th>

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษฎา ผาทอง

มหาวิทยาลัยมหาสารคามราชวิทยาลัย

กองบรรณาธิการ

พระมหาบุญเลิศ อินทปญโญ, ศาสตราจารย์ ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ ดร. บุญทัน ดอกไธสง

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ ดร. ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์

มหาวิทยาลัยรังสิต

รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.ธโรธร ตูทองคำ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

รองศาสตราจารย์ ดร.ประภาส ปิ่นตบแต่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วินิจ ผาเจริญ

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ดำเนิน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ดร.สมพงษ์ พิพัฒน์เอกสกุล

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

ดร.ประภาส แก้วเกตุพงษ์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พระมหาจันทน์ ผมไผ่, ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต ปุณัณรัมย์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรียงดาว ทวะชาติ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศรีเสด็จ กองแกน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

พระนัสชนะ ส่างช้าง, ดร.

นักวิชาการอิสระ

พระมหาฐิติวัธน์ หมั่นกิจ, ดร.

นักวิชาการอิสระ

พระครูสุทธิเมธาวัฒน์, ดร.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

 ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ

พิชญ์ ศรีพรรณ

สถาบันส่งเสริมและพัฒนาวิชาการดีออกเตอร์เกซ

 ฝ่ายประสานงานและจัดการ

วรรณภา บุปผาโสภ

โทร.061-0186156, Line ID: Ketsada11

e-mail: ketsada.iadp@gmail.com

 ฝ่ายกฎหมาย

นายชัยวิทย์ ฤทธิพิชัยวัฒน์

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

 พิสูจน์อักษร

สมศักดิ์ พะปะเสน

โรงเรียนพระเทพบัณฑิตวิทยานุสรณ์ จังหวัดหนองคาย

 ออกแบบปก

นายสุริยาทิศ โพธิ์ประสิทธิ์

นักวิชาการอิสระ

☞ จัดรูปเล่ม

นายสมศักดิ์ พะปะเสน

โรงเรียนพระเทพบัณฑิตวิทยานุสรณ์ จังหวัดหนองคาย

☞ พิมพ์ที่

ศูนย์เรียนรู้การผลิตและจัดการธุรกิจสิ่งพิมพ์ดิจิทัล มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ เลขที่ 1 หมู่ 20 ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี 13180 โทรศัพท์ 0 2529 0574 7, 0 2909 1633 www.vru.ac.th

บทบรรณาธิการ

วารสารฉบับนี้เป็นปีที่ 2 ฉบับที่ 3 (พฤษภาคม - มิถุนายน) ปีพุทธศักราช 2567 บทความที่ได้รับการคัดเลือกให้เผยแพร่ในวารสารฉบับนี้ มีเนื้อหาสาระของบทความที่หลากหลาย มีจำนวนบทความทั้งหมด จำนวน 4 เรื่อง เป็นบทความวิจัย จำนวน 3 เรื่อง บทความวิชาการ จำนวน 1 เรื่อง วารสารกำลังพัฒนาปรับปรุงรูปแบบและประเด็นหลักของวารสารเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพวารสารในฐานข้อมูล TCI เพื่อรองรับการประเมินจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index-TCI) และเพื่อให้คุณภาพของบทความเป็นไปตามเงื่อนไข และกติกาสากล จึงเปิดโอกาสให้นักวิชาการ นักวิจัย และนักศึกษาระดับทุกระดับ ได้เผยแพร่บทความทางวิชาการ บทความวิจัย บทความปริทัศน์ และบทวิจารณ์หนังสือ ซึ่งกองบรรณาธิการได้ดำเนินการตามกระบวนการเชิงหลักการเผยแพร่บทความตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาทุกประการ

กองบรรณาธิการวารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม ขอขอบคุณท่านผู้เขียน ท่านสมาชิก และท่านผู้อ่านที่ให้ความสนใจและไว้วางใจวารสารของเราเป็นอย่างดีตลอดมาและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความที่ได้เลือกสรรมาตีพิมพ์มีประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกท่าน บรรณาธิการขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาอ่านและแนะนำการปรับแก้บทความวิจัยให้มีคุณภาพทางวิชาการยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้กองบรรณาธิการหวังอย่างยิ่งว่าเนื้อหาในวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านบ้างตามสมควร หากผู้อ่านจะมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวารสารนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น กองบรรณาธิการขอน้อมรับไว้ด้วยความยินดียิ่ง

บรรณาธิการ

สารบัญ

บรรณาธิการ	(ก)
บทบรรณาธิการ	(ข)
สารบัญ	(ข)
RURAL HEAD TEACHERS' LEADERSHIP IN LOCAL EDUCATION CURRICULUM UNDER THE PERSPECTIVE OF EDUCATIONAL MODERNIZATION IN XI'AN PROVINCE	1-25
<i>Liu JianFeng and Ntapat Worapongpat</i>	
การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี	26-42
IMPROVING THE QUALITY OF LIFE OF PEOPLE WITH DISABILITIES WHO RECEIVE LIVING ALLOWANCES IN THE SI O SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION AREA KUMPHAWAPI DISTRICT, UDON THANI PROVINCE	
<i>บุญเพ็ง สิทธิวงษา และ ชัยยันต์ คุณรักษ์</i>	
วิสัยทัศน์เมืองน่าอยู่และยุทธศาสตร์การพัฒนากับภาคประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู	43-57
THE VISION ON LIVABLE TOWN AND DEVELOPING STRATEGY OF PUBLIC SECTOR IN THE AREA OF BANKHAM SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION MUEANG DISTRICT NONGBUA LAMPHU PROVINCE	
<i>दनัย ลามคำ</i>	
การบริหารจัดการตามแนวพระพุทธศาสนา	58-71
THE MANAGEMENT OF MANAGED BY BUDDHISM	
<i>สามเณรพุทธชาติ ช่วยแก้ว</i>	
คำแนะนำสำหรับผู้เขียน	72-95

RURAL HEAD TEACHERS' LEADERSHIP IN LOCAL EDUCATION CURRICULUM UNDER THE PERSPECTIVE OF EDUCATIONAL MODERNIZATION IN XI'AN PROVINCE*

Liu JianFeng¹ and Ntapat Worapongpat²

¹⁻²Center for Knowledge Transfer, Technology, Community Innovation, Entrepreneurship, Tourism and Education Eastern Institute of Technology Suvarnabhumi (EITS) and Educational Innovation Institute Association for the Promotion of Alternative Education (EII)

Corresponding author E-mail: dr.thiwat@gmail.com

Received 26 March 2024; Revised 16 June 2024; Accepted 29 June 2024

Abstract

This article aims To study the problems of rural administrators in leading local education programs from the perspective of modernizing education under the perspective of local education theory and methods used in education. Some important findings or conclusions emerged from the study to improve rural leadership. Director of Local Education Programs Rural executive leadership in educational programs has attracted increasing attention from experts and academics. Rural headmasters' leadership in the educational curriculum refers to the rural headmaster's ability to mobilize the capacity of stakeholders. and creatively use the educational resources and environment of rural schools and students to jointly promote the development of rural schools and students. Therefore, this study consists of four parts, respectively, for the modernization of

Citation:

* Liu JianFeng and Ntapat Worapongpat. (2024). Rural head teachers' leadership in local education curriculum under the perspective of educational modernization in Xi'an Province. Journal of Interdisciplinary Social Development, 2(3), 1-25.;

DOI: <https://doi.org/10.14456/jisdiadp.2024.4>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

education under the perspective of Rural headmaster in the study of leadership theory, local education curriculum

It was found to tailor rural administrators in the leadership dimension of the translation education curriculum. and study specific factors under related dimensions The third section is the development status and general case studies. which mainly surveys the development status Root cause analysis Mobilizing educational elements and the logical structure of different types of rural head teachers. To be a leader in local education Summary of successful experiences and operating mechanisms in various cases. and create interpretive models The fourth part is the study of promotion strategies. From the above theoretical and practical research. Targeted recommendations are offered to help rural administrators improve their leadership in local education programs.

This will be useful/can be used for modernizing education in the influencing factors of leadership in the rural education curriculum. Modernization of education in the leadership development of rural headteachers General status and case studies Modernizing education in the local education curriculum Studying strategies for promoting leadership The first part is rural headmasters in the theory research related to local education curriculum leadership: which mainly defines rural headmasters in local education curriculum leadership and other key concepts, describes rural headmasters in related theories. Leadership of most local education courses to find reading Related literature: Books for rural principals on the theoretical framework of leadership in the local education curriculum that influences the theoretical basis. and for the creation of rural principals in the theoretical framework of leadership in the local education curriculum. The second part is the research of influential factors based on theoretical theories. To influence the educational leadership of rural principals on key indicators of refinement and classification. Scientific construction of rural

head teachers in the framework of the Leadership Index in the educational curriculum.

Keywords: leadership, Rural education, Local Education Curriculum, Education in Xi'an Province

Introduction

Problems existing in the leadership of rural principals in localization courses In recent years, with the education modernization and the rapid advancement of high-quality education construction, our country's rural schools with sufficient teaching equipment, setting and implement a full set of courses, improve the quality and quantity of teachers, teaching form is also increasingly standard and specification, but, the content of rural education seriously from rural students' learning life experience and the connection between the hometown and hometown culture, not established course content and the connection between the rural community. As an important part of China's basic education, rural education has many problems and still faces great challenges. (Khotta, W., & Jariyarangsiroge, A., 2023) It is of great significance to study the development path of rural principals' leadership in localized courses

Facing the "14th Five-year Plan" and "2035" goals, what kind of rural education does China need, what rural people need, and how to take the road of rural education modernization? Is it urbanization, information technology, or local change? Many leaders of rural primary and secondary schools are confused about their future development. Rural teaching in China (Zou, X., & Merritt, M. R., 2022)

There are various development paths of education. The "localization" of rural teaching is an important way of rural teaching reform, which is in line with the overall expectation of national education for the

development of rural education, and the construction, planning, implementation, and improvement of rural schools should be an important part of it. (Yue, A., Tang, B., Shi, Y., Tang, J., Shang, G., Medina, A., & Rozelle, S, 2018).

Insufficient research on the development path of rural principals' leadership in localization courses under the perspective of education modernization First, the current research mainly focuses on the leadership of rural principals and rural principals' curriculum leadership. There are relatively few studies on the leadership of rural principals in localized courses, which are still in the exploratory stage. In addition, most scholars study the development path of principals' leadership from a macro perspective, but rural principals (Liu, S., & Hallinger, P, 2018).

There are relatively few development paths of leadership in geochemical courses. By reviewing the relevant literature, it can be seen that most of the existing studies put forward suggestions and countermeasures for the leadership improvement of rural principals, focusing on solving the problems existing in rural principals, but did not establish a relatively systematic and complete research paradigm. Given this, it is particularly important to explore the relevant research on the local curriculum leadership of rural principals. (Xunan, L., & Worapongpat, N, 2023).

On the necessary level, in the localization education curriculum leadership development path of theoretical analysis, determine the rural principal in the localization education curriculum several factors of leadership, explore the principal in the localization education curriculum leadership dimension framework and explanation path, for further analysis in the localization education curriculum leadership practical problems lay the theoretical foundation. First of all, based on the theoretical circle, the important indicators influencing the leadership of rural principals in localized education are refined and classified, and the inductive educational index

analysis is adopted to scientifically construct the index framework of the leadership of rural principals in localized curricula. Secondly, to further refine the exploration of rural principals in the dimension of localized leadership, and to find out the specific indicators of localized leadership in localized education under the dimension of curriculum leadership. (Min, Y., & Worapongpat, N, 2023).

On the real level, for the rural principal in the local education curriculum leadership questionnaire survey and in-depth interviews, around the institute of rural principals in the local education curriculum leadership index, through the case study of different rural principals, explore different types of rural principals in the local curriculum leadership development present situation, case typical characteristics and operation structure, summarizes the successful experience and operation mechanism, combined with several cases of the elements of leadership structure, further summarizes the rural principals in the local education curriculum leadership development path and operation mechanism. Find out the problems existing in the process of the leadership of rural principals and the causes of the problems, and put forward corresponding improvement strategies and suggestions.

Objectives

To study the rural educational leadership of the local education curriculum under the perspective of educational modernization in Xi'an Province.

Literature Review

The first is the basic theoretical research of rural principals' leadership in localization education courses

Zi Yun, H, & Worapongpat, N. (2023) Secondly, a dimension frame is to analyze the leadership of rural principals in localized education courses, and on this basis, the current situation and problems of the leadership of rural principals in localized education courses are explored by combining questionnaire data and case research

Finally, the methods of quantitative research and qualitative research are comprehensively used to deeply analyze the current situation and causes of the leadership of rural principals in localized education courses and put forward targeted improvement strategies and suggestions accordingly.

Chongwen., G., Worapongpat., N. (2020) To answer the above questions, this study will be composed of theoretical research, index framework research, questionnaire research, case analysis research, countermeasure research, and other parts. 1. Theoretical research on the leadership of rural principals in geochemical curriculum from the perspective of education modernization If there is a curriculum leadership in localization, it can encourage rural principals to lead the curriculum team and community members to make creative use of local characteristic educational resources, and promote students in rural areas to become "modern people". So what is the logical structure and theoretical community of this leadership? Based on the design of "modernization of rural education" and the relationship positioning of "geochemical education", this study will analyze the logical correlation, action mode, and organizational form of the core elements in the theoretical framework.

2. Worapongpat, N., Wongkumchai, T., Saikham. S., Boonchuay., P., Chotiwongso, Bhasabutr., P., (2023) Research on the leadership of rural principals in localization curriculum from the perspective of education modernization Based on theoretical theory, the important indicators that influence the leadership of rural principals in localized education are refined and classified, and combined with the analysis of systematic touch, inductive mode, and deductive mode in the research of educational index system, the index

framework of leadership in rural principals in localized education is scientifically constructed. The specific contents include:

2.1 Exploration of rural principals in the dimension of localized education leadership.

2.2 Taking the index dimension as the reference, exploring the leadership of rural principals in the localized curriculum, and the Delphi method is applied to analyze the curriculum concept, the integration, and development of curriculum resources, curriculum planning and evaluation, curriculum implementation, and curriculum management.

2.3 The relationship between the leader and the leader and the impact of the local environment on the curriculum leadership in rural principals.

3. Ning, L, Worapongpat, N ,Wongkumchai, T, Zidi, X, Jiewei, W, Mingyu, Z. (2023) Development status and typical case study of rural principals' leadership in the geochemical curriculum from the perspective of education modernization Rural education development in China is unbalanced, not only the geographical form, resource endowment, and traffic conditions different, and the history of education itself, resource allocation, local culture ecological also vary, these constraints determine the starting point of rural education modernization, shape the rural principals in local education leadership of different cases, explore different types of rural principals in the development of local education leadership, education elements mobilization, and logical structure.

TianShu, M., Worapongpat., N. (2022) Choose rural two to three implementations in the education of primary and secondary schools, through the rural principals, teachers, students, and community staff questionnaires and in-depth interviews, thus the typical case study, summarizes the successful experience of different cases and operation mechanisms, formed in the local

education in the basis of rural education development, the rural principal in the theory of the curriculum leadership research.

4. Dongling, Z., & Worapongpat, N. (2023) Research on the promotion strategy of rural principals' leadership in localization courses from the perspective of education modernization

The practice of ecological transformation of rural education with geochemical education as the fulcrum provides a realistic possibility for the sustainable development of rural education based on reconstructing rural schools embedded in rural community form under the perspective of education modernization in China. In this regard, relying on the individual, local, school among the local education practice, explore the local

The essence of the function, structure, function, theory, and purpose of village education is hoped to improve the curriculum concept and understanding level of rural principals in localization and lay a foundation for further summarizing the leadership strategy of rural principals in localization education. Research methods and research ideas

Methodology

(1) Research methods

1. Methods of data collection

1.1 Literature method

The literature method is to better understand the current situation of future research before comparing the research situation at home and abroad, find out the shortcomings and shortcomings of the leadership of rural principals in the localization curriculum at the present stage, look back at the development history of China in this field vertically, and explore the future development trend from the scientific perspective of development. According to the literature

Understanding the current situation of the curriculum leadership of rural principals, Also consult with other relevant countries, For example, the research status of the United States, Canada, South Australia and other countries on the leadership of rural principals in geocourses, open question, Advantages and learn from their successful experience, By reading WuZhiHui editor of China's rural education: policy and development (1978-2018), education organization behavior, ChuHongQi wrote the path of education modernization-introduction to modern education, (beauty) Clifford gertz, the local knowledge-interpretation of anthropology, Song Linfei wrote the local classroom, Chen Li wrote the principal leadership eight, Dewey related books such as democracy and education, the transformation of philosophy, Tao Xingzhi, "Education Reform in China", etc., Learning the relevant theories of the leadership of rural principals in the geochemical curriculum from the perspective of modernization, Consult the relevant journals, magazines, excellent master's and doctoral papers and other documents of cnKI, Wanfang, VIP and other websites, The use of the literature method has two main purposes: the first is to classify the literature, Theoretical construction for the interviews. After sorting out the interview questions, the rural principals plan the constituent elements and development paths of the leadership in the geochemistry curriculum, as well as the successful experience and improvement strategies in geochemistry education on this basis. The second is to sort out the research methods on the curriculum leadership research of rural principals, to provide a reference for future research.

A questionnaire survey is a research method based on the form of a "questionnaire" and is an important means to carry out educational research. Through the questionnaire survey, we can better understand the problems existing in the current educational science research, and we can better understand the problems existing in the current educational science research.

Through the analysis of the phenomenon, we can also find the law of the development of the existence of things, so that we can better grasp the essence of this problem, and improve it. In particular, the questions to be studied are divided into certain dimensions; secondly, the questionnaire is distributed to school teachers and students in paper and electronic form

Community residents, government workers, and others responded; finally, the questionnaire was collected and analyzed using Amos and SPSS26.0 to obtain the relevant research theory.

The main purpose of the questionnaire survey is: to investigate the elements of the rural school principals in localization curriculum leadership, verify these factors for their influence and relevance, analyze the research status of rural principals in localization curriculum leadership, and consult the rural school teachers, students, community residents, government workers and other relevant personnel to further promote the development of education in localization.

The design of the interview survey method is individual interviews with rural principals and semi-closed interviews. Prepare the interview outline, questions, and interview plan in advance for the answer to the research content, and pay attention to the wording and ranking of the questions. The interview plan is based on the interview outline and questions to adjust the content of the interview according to the corresponding questions actively and mobilize the enthusiasm of the interviewees. The interview outline will be organized in December.

The specific implementation process of this study is as follows: the selected interviewees are mainly the principals teaching in some rural schools and township primary and secondary schools in S province. The first stage is to interview all teachers of selected rural primary and secondary schools and control the interview time within 60 minutes. The main purpose is to

understand the current situation of the teachers to lead the principals. The interviews were kept within about an hour and lasted for about three days.

The interview questionnaire method used in this paper mainly includes two parts: first, the survey of the curriculum leadership of the principals of rural primary and secondary schools under the concept of localized education aims to make a realistic description of the actual situation of rural schools; the second is to consult the rural principals and teachers on how to improve the leadership of the principals in rural schools and realize the modernization of rural education.

Case analysis emphasizes typical, typical cases has many advantages: "With relatively rich historical information and social tolerance; social natural mechanism can spontaneously maintain" daily "and" daily "external interference factors; only in this way, it is possible to create a more centralized, more extreme, more comprehensive, more scalable social mechanism" [1]. Through the above advantages of case analysis, this study intends to select the implementation of education in Liaoning province in one or two typical rural primary and secondary schools, select the provincial implementation in the education of two typical rural primary and secondary schools to collect and organize about the rural principal education curriculum leadership in the objective situation and research ideas.

This research uses the research method of "should-real-should-ran", with "theory-experience-promotion strategy" as the main line, and expounds that the research on the leadership of rural principals in the localized curriculum is of great significance for improving the development of the leadership of rural principals in localized education.

First of all, the study of explaining the leadership of rural principals in localized curricula is of great significance in improving the leadership of rural principals in localized curricula. From the theoretical level, it explains the

influence factors of rural principals' leadership in the localization curriculum from the perspective of education modernization.

Secondly, we find out the problems in the leadership of principals in the local curriculum and analyze the reasons. Targeted constructive improvement strategies are proposed to help rural primary and secondary school principals better implement the local curriculum leadership and solve the local teaching

The difficulties existing in education will promote the comprehensive development of rural principals.

Finally, expand the research idea, combine the development trend of education modernization in China and the requirements of education modernization for the principals of rural primary and secondary schools, and put forward the development path of rural principals in the field of education modernization.

2. From the perspective of education modernization, rural principals are engaged in geochemical education courses

Theoretical research on Cheng's leadership

2.1 The core concept of Rural Principals' Leadership in the Localization of Education Curriculum

2.1.1 Principal leadership

2.1.2 Leadership of rural principals in geochemical education

2.1.3 Leadership of rural principals in geochemical education curriculum

2.2. Theoretical basis of rural principals' leadership in geochemical education curriculum

2.2.1 Theory of rural education modernization and its enlightenment

2.2.2 Geoeducation theory and its enlightenment

2.2.3 Principal curriculum leadership theory and its enlightenment

2.3 Theoretical construction of rural principals' leadership in geochemical education curriculum

2.3.1 Leadership components of rural principals in localized education curriculum

2.3.2 Logical analysis of the leadership elements of rural principals in the geochemical education curriculum

3. Study on the influencing factors of rural principals' leadership in geochemical education curriculum under the perspective of education modernization

3.1 Research on the leadership index framework of rural principals in localized education curriculum

A brief analysis of educational indicators

3.1.1 Concept of Educational Indicators

3.1.2. Multiple value orientation of educational indicators

3.1.3. Construction of educational index framework

3.2 Construction of the leadership index framework of rural principals in localized education curriculum

3.2.1. Construction of the indicator framework

3.2.2. Theoretical analysis of the index framework

(1) The principal's ability of decision-making and planning in the localized education curriculum

(2) The principal's ability to develop and integrate localized education curriculum resources

(3) The principal's ability to implement the evaluation in the localized education curriculum

(4) Summary

Principal leadership in the localization education course decision, the principal leadership in the curriculum planning, development of the curriculum resources, integration in the curriculum implementation, and improvement in

the curriculum evaluation in logic is a progressive relationship, be short of one cannot, together form the rural principal in the localization education curriculum leadership evaluation index framework.

Principal leadership in the localization education curriculum decision is the basis of the principal leadership in the localization curriculum planning, the principal leadership in the localization curriculum planning is the goal of the principal leadership in the localization education curriculum decision, the principal to in the curriculum plan decision, pick out the most suitable for the school in the localization education curriculum plan, and then in the localization curriculum planning, in other words, the principal leadership in the localization education curriculum decision the result is in the localization education curriculum planning. whole

Combined the curriculum resources is a necessary condition for the development of the course resources, development in the course resources is the basis of integrating into the course resources, in other words, the development of the curriculum resources to integrate into the curriculum resources to provide resources, and integration in the course resources can prove that has finished the development in the course resources this step. The implementation of the localized curriculum and the evaluation of the localized curriculum the fundamental purpose of its implementation is to "adapt the case" in the localization education curriculum, to improve the leadership level of rural principals in the localized education curriculum.

4. Development status and typical case study of rural principals' leadership in localization education from the perspective of education modernization

4.1 Current status of rural education development

4.2 The development status of local education in rural areas

4.3 Leadership development status of rural principals in localized education courses

4.3.1 The ambiguity of local education concept shakes the foundation of principals' curriculum decision-making ability

4.3.2 Busy administrative tasks affect the generation of principals' curriculum planning ability

4.3.3 External factors suppress the principals' curriculum resource development and integration ability to play 4

4.4 Analysis of the causes of the leadership development of rural principals in localized education curriculum as described above, We can find that these problems are the result of the long time, multi-factor accumulation and superposition, teachers, parents, principals, schools, society, the government all have a certain responsibility, Hindering the leadership of rural principals in the geochemical education curriculum, The following will analyze the internal and external causes of the leadership problems of rural principals in localized education curriculum from the three dimensions of teachers, parents, schools and, To provide some theoretical analysis and realistic basis for improving the leadership of rural principals in local education courses.

4.4.1 Teachers' aspect

Mike Fullan believes that the most difficult part to break through in education reform is learning, and the continuous improvement of student's academic performance under the perspective of education modernization, the leadership research of rural principals in localized education curricula requires teachers to conduct continuous professional learning. However, rural teachers have a lack of learning autonomy, and poor enthusiasm, let alone lifelong learning. The low pay of teachers does not match the pressure of education work and lacks the drive for education innovation and reform. Many teachers in rural schools have several jobs. As head teachers, multi-subject teachers, administrative affairs, and some have to return to their homes to farm, with little time left to improve their professional level. Rural teacher's life workspace

may be narrow, and the soil is no pressure of the concept of time, so the step-by-step work and work became the vast majority of rural teachers' daily microcosm, long-term use of the same teaching material, taught about age children, lack of access to advanced teaching information channels, accustomed to according to the empirical processing problems, so when the spring breeze to the school, the rural teachers first is indifferent or think of life state will change even conflict, nearly 31% of the rural teaching think implementation in the localization education has no sense

4.4.2 Parents' aspect

The families of rural school-age children generally have poor economic foundations. To improve their quality of life, young and middle-aged parents will choose to go out for work, which leads to a large number of left-behind children in rural areas, and these children may follow their grandfather's milk

Milk or my grandparent's life, their older lack of certain knowledge level, for children from spoil, resulting in rural students disobedience, living habits and learning habits and even serious character problems, biological parents to children lack of timely company and care, rural students in problems, also unable to seek help, may to the children's mental health, physical health, personality development are incalculable negative impact. Many rural parents think that education is the only way out for their children, so they pay attention to the graduation rate of their children. If local education affects the learning time and energy of rural students, so they will not support the development of local education.

4.4.3 School aspects

To popularize compulsory education, the state requires that rural schools should meet certain standards, but in reality, some remote rural and remote primary schools, which lack social fund support and state financial subsidies, are still lagging behind

Level, when it rains, it will rain outside the house, poor infrastructure, lack of teaching hardware facilities, such as multimedia classrooms, and computers, some do not set up computer classes, such as the playground, basketball court, and fitness facilities. The management system of the school is relatively backward, and many are all around the exam-oriented education service, believing that all educational activities are for admission. Many high-quality teachers in rural schools cannot stay and enter, and do less on-the-job training for teachers, or are of low quality, which leads to the outflow of teachers and the overall age of teachers.

4.5. Typical case studies

4.5.1.k Primary school profile: K primary school is located in S province Q city W town, created in 1965, "farmers" evolution year by year, in 1971 renamed "seal couplet", renamed "township" middle school, 1990 renamed K primary school, the school is in September 2003 by three primary school merged into a complete primary school, covering the grade one to sixth grade,

4.5.2.K Primary school in the ground chemical education wheat curriculum exploration and implementation process

(1) K primary school in the ground education establishment of wheat curriculum

(2) Exploration: the decision-making and planning of the wheat course

(3) Constantly plump wings: the development and integration of wheat curriculum resources, (4) not maturity is a good result: the implementation evaluation of wheat curriculum

4.5.3. Experience and problems

4.5.3.1 Summary of the experience of localization education in K primary school

Because the concept of "education in the localization" takes root, teachers attach great importance to, actively cooperating, and begin to practice

and explore. In the school, the teachers of the whole school brainstormed and experienced several local education courses. Although not perfect, they are gradually improved in the process of continuous practice. In this process, teachers have improved their understanding of the concept of geo-education education, defined the goal of implementing geo-education, and constantly promoted the implementation of geo-education curriculum, practiced in exploration, and explored in practice. Schools that implement localized education should fundamentally cultivate the "root of life" of rural students and reshape the "spiritual home" of rural students. The development of geochemical education courses can not only protect and inherit local culture, but also arouse students 'memory of local culture, cultivate students' local feelings, and increase rural students' pride in their hometown.

In the practice of geochemical courses, students can feel the unique charm of geochemical culture, and influence and infect the local culture imperceptibly, to deepen people's love for every tree and grass in their hometown. At the same time, it enhances the understanding, identification, and inheritance of local culture. In the local education, let us see the children's enthusiasm for learning activities for rural culture desire, has been completely changed.

4.5.3.2 Problems encountered in the implementation of localization education in K primary schools

Difficult team construction, Insufficient teachers in rural schools, The administrative position is busy, Taking up the time that teachers and principals could be used to optimize the implementation of local education, Although the central government has issued a document on the construction of teachers in 2018, It clearly stipulates that to reduce the burden of teachers, But in the practical work, The pressure on teachers has not been eased, For example, carrying out epidemic prevention work, preparing school files to deal with administrative inspection, organizing anti-drowning activities during holidays,

river patrol and so on are restricted by subjective and objective conditions, At the early stage of the geochemical education curriculum implemented in K Primary School, School teachers and community members' unfamiliarity and disapproval of the geochemical curriculum, The motivation to participate in the geochemistry curriculum implementation is not very high, Failure to initially give full support to the principal in the wheat curriculum planning, Not enough course program options were received, As a result, when Principal L conducts the localization course Principal curriculum leadership performance is limited.

The school software and hardware conditions are poor, and the implementation of the localization curriculum can not be guaranteed

The hardware facilities of rural schools are poor, and there is not enough attention and support from the government, resulting in a certain gap between the hardware and software of schools. High-quality teachers can not stay, teachers' on-the-job training is still insufficient feelings
Due to the lack of professional guidance, the slow progress of localized education in rural areas, and the initiative of balanced and high-quality development cannot be implemented.

Not fully meet the uniqueness and differences of students in the implementation of the wheat curriculum in K primary school, different students' hands-on production ability gap is large, finally show the wheat curriculum results, some students can make five or six DIY paintings, while some students can only make one painting. In the process of students' creation, the teacher did not give good guidance and did not take care of every student as soon as possible.

The class hour arrangement is not enough, the time in the implementation of geochemical courses is not good enough, the class hour is not enough, many students ask the teacher when the class can be more for a while, feel not enough. Follow the regular method for attending classes,

The teaching method of question and answer is for the individual children who listen to the thinking carefully, but for the kind of children who are not focused and do not love to answer, the implementation effect of the ground curriculum is not ideal.

Rural students are relatively timid and good at doing but not good at expressing their feelings with words. Their enthusiasm for handmade is relatively high, but when they talk about learning feelings, they can not use appropriate words to describe their feelings. For example, what do you want to be when you grow up? What are you going to contribute to your hometown? Students can only use a small number of words to describe their feelings, and students do not care enough about anything around them.

Failure to fully explore the localized curriculum resources Principal L of K Primary School developed wheat curriculum resources and implemented wheat curriculum, but the curriculum plan was single, and after the class time was long, the students became tired. China includes many rural areas where K Primary School is located, which

Hidden a lot to mining resources, although far less than urban school quality education resources, but rural schools also have unique advantages, Q city has a long human and natural history, but L principal failed to base on K primary school's development characteristics, fully consider the local nature, geography, history, the celebrity, folk, culture, integrating practical conditions of K primary school, improve the suitability of the curriculum resources, according to the actual in the teaching situation to make appropriate adjustment, rich in the curriculum types, give full play to the education in the education value

5. Research on the promotion strategy of rural principals' leadership in geochemical education courses from the perspective of education modernization

5.1 Promotion Strategy of rural Principals' decision-making ability in localized Education courses

5.1.1 Set up a local education team and encourage the participation of multiple subjects in local education

5.1.2 Enhance the accumulation of practical knowledge and cultural identity between teachers and students

5.2 Promotion strategy of rural principals' curriculum planning ability in localized education

5.2.1 Clarify the curriculum concept of localization of education

5.2.2 Design the curriculum plan

5.3 Promotion strategy of rural principals in localized education development and integrating localized curriculum resources

5.3.1 Give full play to the main role of rural principals and teachers in local curriculum development

5.3.2 Effectively integrate the course resources in the localization

5.4 Improvement strategy of rural principals in geochemical education and implementation evaluation in geochemical curriculum

5.4.1 Improve the implementation of the localization curriculum

5.4.2 Evaluation of improvement in localization courses 5

This paper adopts the literature method, questionnaire method, in-depth interview method, case analysis method, and data analysis method.

Discuss the results

First of all, the study of explaining the leadership of rural principals in localized curricula is of great significance in improving the leadership of rural principals in localized curricula. From the theoretical level, it explains the influence factors of rural principals' leadership in the localization curriculum from the perspective of education modernization. Jianzh.,X, Worapongpat., N. (2020).

Secondly, we find out the problems in the leadership of principals in the local curriculum and analyze the reasons. Put forward the targeted constructive promotion strategies, to help the rural primary and secondary school principals to better implement the local curriculum leadership, solve the difficulties existing in the local education, and promote the comprehensive development of the rural principals. Worapongpat., N., Phakamach., P., Choothong., R., Tuachob.,S. (2020).

Finally, expand the research idea, combine the development trend of education modernization in China and the requirements of education modernization for the principals of rural primary and secondary schools, put forward the development path of rural principals in the field of education modernization

Body of Knowledge

The results of the relevant literature search with "in localization" show that in recent years, the number of literature on the leadership of rural principals in localization education courses has been increasing year by year, and the research scope has been expanding. However, from the literature research content, the rural principal in the localization education curriculum leadership research the main content is still focused on the promotion of primary and secondary school principal curriculum leadership, has not yet to its time background, the specific connotation and hair, exhibition trend to conduct a comprehensive, systematic and in-depth analysis, the lack of experimental data to verify the effectiveness of the principal in localization education curriculum leadership.

Conclusions

Local education is a new paradigm of school reform. Improve the principal in the curriculum leadership is not just a slogan, the principal needs to play autonomy and creative lead in the practice of curriculum reform, break through the rural school development bottleneck another way to make a living, based on local culture to develop and utilization of rural regional resources, make it serve the rural social development, promote the healthy growth of rural students and comprehensive development, to realize the rural revitalization strategy provides an important guarantee of talent support.

References

- Khotta, W., & Jariyarangsiroge, A. (2023). The Priority Need in Innovative Leadership of Krittasilphwittaya School's Teachers. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 3(4), 687–706.
- Zou, X., & Merritt, M. R. . (2022). Transformational Leadership and Its' Impact on Teacher's Creative Behaviour in Chinese Universities. *International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews*, 2(6), 45–56.
- Yue, A., Tang, B., Shi, Y., Tang, J., Shang, G., Medina, A., & Rozelle, S. (2018). Rural education across China's 40 years of reform: past successes and future challenges. *China Agricultural Economic Review*, 10(1), 93-118.
- Liu, S., & Hallinger, P. (2018). Teacher development in rural China: how ineffective school leadership fails to make a difference. *International Journal of Leadership in Education*, 21(6), 633-650.
- Xunan, L., & Worapongpat, N. (2023). The Transformation Leadership Administration of Fit Middle School in Anhui Province. *International Journal of Multidisciplinary in Educational & Cultures Studies*, 1(1), 14–27.

- Min, Y., & Worapongpat, N. (2023). Creative Leadership and School of Zhonghar Vacaltional and Technical College. *International Journal of Multidisciplinary in Educational & Cultures Studies*, 1(1), 1–13.
- Zi Yun, H, & Worapongpat, N. (2023). The Impacts of New Media on Classroom Teaching Management of Administrators in Educational Management Taking Guangdong University as an Example. *Journal of Multidisciplinary in Humanities and Social Sciences*, 6(1), 22-39.
- TianShu, M., Worapongpat., N. (2022). The Hybrid Teaching Management System on Art Education Subjects In Haizhou Senior Middle School of Fuxin City. *UBRU International Journal Ubon Ratchathani Rajabhat University*, 3(1), 25-37.
- Dongling, Z., & Worapongpat, N. (2023). Academic Leadership of Administrator Influence Learning Organization of Case Study of The University, Hong Kong. *International Journal of Multidisciplinary in Educational & Cultures Studies*, 1(2), 12–20.
- Ning, L, Worapongpat, N ,Wongkumchai, T, Zidi, X, Jiewei, W, Mingyu, Z. (2023). ADMININSTRATION MUSIC COURSES FOR SUSTAINABLE SUCCESS CASE STUDY JIANGLING TOWN CENTRAL HIGH SCHOOL DAZHOU CITY, UBRU *International Journal Ubon Ratchathani Rajabhat University*, 3(2), 21-39.
- Worapongpat, N., Wongkumchai, T., Saikham. S.,Boonchuay.,P., Chotiwongso, Bhasabutr,P., (2023). Educational Innovation Management of Education Administrators under the COVID -1 9 Pandemic of Liaoning University China, *Journal of MCU Philosophy Review*, 6(1), 1-15.
- Chongwen., G., Worapongpat., N. (2020). The Management of Environmental Design Major at the Undergraduate Level of Shenyang City University in Shenyang, China, *Buddhamak Journal*, 7(2), 63-81.
- Jianzh.,X, Worapongpat., N. (2020). ADAPTABILITY OF FRESHMEN IN DALIAN LUXUN ACADEMY OF FINE ARTS. *Buddhamak Journal*, 7(2), 51-62.

Worapongpat., N., Phakamach., P., Choothong., R., Tuachob.,S. (2020). The Role of Knowledge Management in Digital Education, Journal of Management Science Udon Thani Rajabhat University, 6(5), 65-81

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี*

IMPROVING THE QUALITY OF LIFE OF PEOPLE WITH DISABILITIES WHO RECEIVE LIVING ALLOWANCES IN THE SI O SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION AREA KUMPHAWAPI DISTRICT, UDON THANI PROVINCE

บุญเพ็ง สิทธิวงษา¹ และ ชัยยันต์ คุณรักษ์²

Boonpeng Sittivong¹ and Chaiyan Khunrak²

¹⁻²มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

¹⁻²Northeastern University, Thailand

Corresponding author E-mail: boonpeng.sit@neu.ac.th

Received 9 May 2023; Revised 21 May 2024; Accepted 29 June 2024

บทคัดย่อ

การพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นสิ่งที่มีความสำคัญคนพิการถือได้เป็นบุคคลที่มีปัญหาเรื่องสุขภาพแต่สิทธิต่าง ๆ ยังเท่ากับบุคคลทั่วไป แต่ในยุคที่สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประชากรของประเทศมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในจำนวนประชากรดังกล่าวนี้ มีประชากรกลุ่มหนึ่งที่เป็นกลุ่มบุคคลที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ด้วยเหตุนี้บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ และ 3) แนวทางการพัฒนาการ

Citation:

* บุญเพ็ง สิทธิวงษา และ ชัยยันต์ คุณรักษ์. (2567). การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสี้ออำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี. วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 2(3), 26-42.

Boonpeng Sittivong and Chaiyan Khunrak. (2024). Improving the Quality of Life of People With Disabilities Who Receive Living Allowances in the Si O Subdistrict Administrative Organization area Kumphawapi District, Udon Thani Province. Journal of Interdisciplinary Social Development, 2(3), 26-42.;

DOI: <https://doi.org/10.14456/jisdiadp.2024.5>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี จำนวน 367 คน และผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ประกอบการอภิปรายผล และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า : 1) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยเรียงลำดับด้านมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ 2) ตัวแปรด้านความสัมพันธ์ทางสังคม (X3) และตัวแปรด้านสภาพแวดล้อม (X4) สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ได้ร้อยละ 7.97 และ 3) การไม่ได้รับการเอาใจใส่จากบุคลากรในครอบครัว การไม่ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตสุขภาพร่างกายของผู้พิการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ค่อยเอาใจใส่ในการการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการให้มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง การเสริมสร้างในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเกี่ยวกับสุขภาพร่างกายไม่ทั่วถึง ภาครัฐเครือข่ายเขามาพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับผู้พิการไม่มากเท่าที่ควร และแนวทางแก้ไขยังบกพร่องอย่างมาก บริบทของสังคมมีสภาพแวดล้อมไม่ดีมีปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนา เนื่องจากบุคลากรต้องไปทำงานต่างพื้นที่ปล่อยให้คนพิการต้องใช้ชีวิตตามลำพังและไม่มีรายได้เพียงพอในการดำรงชีวิต

คำสำคัญ: การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ, เบี้ยยังชีพ, องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

Developing people's quality of life is important. People with disabilities can be considered people with health problems, but their rights are still the same as the general public. But in an era where society is changing rapidly the country's population is increasing. In this population there is a group of people

who need special care the objectives of this research article are 1) to study the development of the quality of life of people with disabilities who receive living allowances in the Si O Subdistrict Administrative Organization area. 2) to study the factors for improving the quality of life of people with disabilities who receive living allowances in the area of the Administrative Organization Si O Subdistrict Division and 3) Guidelines for developing the quality of life of people with disabilities who receive living allowances in the Si O Subdistrict Administrative Organization area. Kumphawapi District Udon Thani Province It is both quantitative and qualitative research. The sample group includes voters in Si O Subdistrict. Kumphawapi District Udon Thani Province, 367 people and 10 interview informants the research tools used were Questionnaires and interviews Statistics used in the research include frequency, percentage, mean, and standard deviation multiple regression analysis accompanying the discussion of results and descriptive analysis

The results of the research found that: 1) Improving the quality of life of people with disabilities who receive living allowances in the Si O Subdistrict Administrative Organization area. Kumphawapi District Udon Thani Province Overall, it is at a moderate level, arranged in descending order as follows Social relationships, physical, mental, and environmental aspects, respectively 2) Social relationship variables (X3) and environmental variables (X4) can together explain the variation in the development of the quality of life of people with disabilities who receive living allowances in the Si O Subdistrict Administrative Organization area. Kumphawapi District Udon Thani Province received 7.97 percent and 3) not being cared for by children in the family Failure to improve the quality of life and physical health of people with disabilities relevant agencies pay little attention to improving the quality of life of disabled people so that they are physically healthy. Strengthening the development of quality of life regarding physical health is not comprehensive His network partners come to improve the quality of life for people with

disabilities, not as much as they should. And the solution is still very flawed. The social context is poor and has problems and obstacles to development because children have to work in different areas, leaving people with disabilities to live alone and without sufficient income to survive.

Keywords: Improving the Quality of Life of People with Disabilities, Living Allowance, Subdistrict Administrative Organization

บทนำ

คุณภาพชีวิตมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ก็เพื่อให้สามารถพัฒนาตนเองและสังคมไปสู่เป้าหมายที่พึงปรารถนา ทั้งในส่วนบุคคล ครอบครัว จึงต้องมีการพัฒนาเพื่อให้มีแนวคิดที่ดี รู้จักในการบริหารคุณภาพชีวิตและกลไกการสร้างรายได้อย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมให้เกิดขึ้นในการพัฒนาตัวเองในการดำรงชีวิตอย่างปกติสุข ด้วยความอยู่ดี กินดี มีสุข (สำราญ จุช่วย, 2555) ด้วยเหตุนี้ประเทศไทยได้เริ่มวางระบบการพัฒนาประเทศ ได้มีบทบาทที่เน้นการเพิ่มรายได้ของประชาชนตามแนวทางของธนาคารโลกโดยหวังว่าถ้ารายได้ของประชาชนเพิ่มขึ้น ประชาชนก็จะมีที่อยู่ดีกินดีมากขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นให้มีความสำคัญต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนจนถึงได้ให้ความสำคัญที่คนยึดคนเป็นศูนย์กลางที่มุ่งสร้างศีลธรรมและคุณธรรมในสังคมและครอบครัวตลอดจนการสร้างศักยภาพการพัฒนาให้สูงขึ้นและเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและการปรับเปลี่ยนวิธีการคิดจากเดิมที่คิดแบบแยกส่วนมาเป็นบูรณาการ ซึ่งเชื่อว่าจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Gusky, T, 1996)

ปัจจุบันการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มนุษย์มีความเป็นอยู่ที่ดีอย่างเท่าเทียมและทั่วถึงเป็นปัจจัยหลักที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาประเทศในทุกระดับ ประเทศชาติใดมีมนุษย์ที่พร้อมด้วยศักยภาพทั้งร่างกาย จิตใจ ความสัมพันธ์กับสังคมและสิ่งแวดล้อม ที่มีผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิต ถือว่าประเทศนั้นเป็นประเทศที่พัฒนาและประสบผลสำเร็จ คนพิการจึงนับเป็น ประชากรกลุ่มหนึ่งของสังคมที่กำลังเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาศักยภาพ ความสามารถ ของตนมาพัฒนาชุมชน สังคมและดำเนินชีวิตร่วมอยู่ในชุมชนได้อย่างมีความสุข ซึ่งการช่วยเหลือคนพิการให้สามารถอยู่ในสังคมถือเป็นหน้าที่ของทุกคน ที่กำหนดให้ผู้พิการควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตคนพิการที่ดีขึ้น สามารถพัฒนาตนเองได้

โดยการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ ความเป็นมนุษย์ และความเป็นพลเมืองไทย มีส่วนร่วมทางการเมืองในการกำหนดนโยบาย รวมทั้งได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว ชุมชน สังคมและรัฐในทุก ๆ ด้าน (กันญาณี ศรีสุรรัช, 2559) แต่การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการที่ผ่านมา นั้น ภาครัฐและหน่วยงานองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องได้จัดให้มีกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ การช่วยเหลือให้เข้ารับการอุปการะในสถานสงเคราะห์ การช่วยเหลือเบี้ยคนพิการ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับคนพิการตลอดจนการสนับสนุนทางด้านต่าง ๆ โดยยึดหลักการวิเคราะห์สถานการณ์อย่างรอบด้านและบูรณาการการดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการทุกภาคส่วนเพื่อให้คนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ที่ให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติต่อคนพิการ มีบริการเพื่อให้คนพิการเข้าถึงสิทธิตามกฎหมายและตอบสนองความจำเป็นของคนพิการแต่ละประเภท สร้างสภาพแวดล้อมพัฒนาเทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสารที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ รวมถึงการสร้างพลังอำนาจให้คนพิการสามารถเข้าถึงบริการต่าง ๆ (บุญเพ็ง สิทธิวงษา, 2567)

การบริการและกิจกรรมที่จัดให้มีขึ้นยังไม่เพียงพอกับความต้องการและพบว่าบริการบางอย่างไม่ตรงกับความต้องการของคนพิการ อีกทั้งยังประสบปัญหาในการที่จะเข้าถึงหรือใช้บริการ ถูกละเมิดสิทธิและการถูกเลือกปฏิบัติ ซึ่งยังคงพบเห็นได้ทั่วไปจากความไม่เท่าเทียมกันด้านต่าง ๆ นอกจากนี้สังคมไทยยังขาดความเข้าใจเรื่องคนพิการ คนพิการจึงถูกมองว่าเป็นคนไร้สมรรถภาพเป็นภาระของสังคม เป็นกลุ่มบุคคลที่ประสบกับความหวังในความสุขและความสำเร็จในชีวิตได้ยากประกอบกับในปัจจุบันจำนวนของคนพิการมีแนวโน้มมากขึ้นทั้งจากสาเหตุการเจ็บป่วยและการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุจึงมีผลทำให้ปัญหาที่มีอยู่ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น จากสภาพการณ์ของคนพิการดังกล่าวข้างต้น องค์กรบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลมีอำนาจในการบริหารกำหนดนโยบายและการตัดสินใจ เป็นองค์กรที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด (พระบุญเพ็ง สิทธิวงษา, 2562) จากงานวิจัยหลาย ๆ ท่านที่ได้กล่าวไว้ เช่น ธิติรัตน์ นงค์ทอง, พิมพา ขจรธรรม (2560) การศึกษาคุณภาพชีวิตของคนพิการรุนแรงทางร่างกายและการเคลื่อนไหว พบว่า คือหน่วยงานที่จัดบริการควรให้ความสำคัญในการสนับสนุนด้านจิตใจ ด้านปัจจัยเกื้อหนุนการมีอาชีพ การสร้างรายได้การพัฒนาระบบ ผู้ช่วยคนพิการให้มีประสิทธิภาพ และ อนล ศรีสาราญ (2559) การเข้าถึงสิทธิของคนพิการในเขตเทศบาลนครอ้อมน้อย พบว่า ภาครัฐควรส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในด้านสิทธิต่าง ๆ แก่คนพิการอย่างทั่วถึงรวมทั้งองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นควรร่วมมือกับองค์กรภาคีเครือข่ายภาคเอกชนเพื่อร่วมกำหนดแผนในการป้องกันและลดอุบัติเหตุต่าง ๆ ช่วยเหลือคนพิการและจัดทำข้อมูลประวัติหรือทะเบียนคนพิการในชุมชน เพื่อเป็นการดูแลคนพิการอย่างยั่งยืน

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในงานสวัสดิการสังคม องค์กรบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ให้มีประสิทธิภาพให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนผู้บริการในท้องถิ่นทั้งจำเป็นด้วยว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี อยู่ระดับใด ปัจจัยการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี มีอะไรบ้าง ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี และหาแนวทางแก้ไข ควรเป็นอย่างไร ทั้งนี้เพื่อนำเอาข้อมูลมาปรับใช้ในการแก้ไขปรับปรุงคุณภาพชีวิตของผู้รับเบี้ยยังชีพคนพิการในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี
3. แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต

ความหมายของคุณภาพชีวิต

พัทยา สายหู (2556) กล่าวว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง สภาพของชีวิตที่มีความสำเร็จ สุข สงบ ซึ่งเหมาะสมกับภาวะและวัย คุณภาพชีวิตของคนพิการอาจพิจารณาเป็นด้าน ๆ ได้แก่

ด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต ด้านอาชีพ เศรษฐกิจกฎหมาย ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ด้านข้อมูล ความรู้และนันทนาการ

กมลพรรณ พันธ์ (2551) ได้ให้ความหมายว่าคุณภาพชีวิต คือ การรับรู้ความพึงพอใจ การรับรู้สถานะทางบุคคลในการดำเนินชีวิตในสังคม โดยสัมพันธ์กับเป้าหมายและความคาดหวังของคนภายในวัฒนธรรมและบริบททางสังคมของบุคคลต่อการดำเนินชีวิต

2. แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับคนพิการ

ความหมายของคนพิการ

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (2550) ได้กล่าวว่า จากความบกพร่องหรือการสูญเสียสมรรถภาพของร่างกาย และ (หรือ) จิตใจทำให้มีข้อจำกัดความสามารถในการทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งในการเรียนรู้การสื่อความหมาย (การพูด ฟัง อ่าน เขียน) การทำกิจวัตรประจำวันการประกอบอาชีพ และการสร้างสัมพันธภาพกับคนในสังคม ความพิการนี้จะเน้นที่การหย่อนความสามารถระดับบุคคล เช่น ทำงานไม่ได้ เดินไม่ได้ เป็นต้น

สุเวช ทรงอยู่สุข (2550) ได้ให้ความหมายของคนพิการว่า เป็นคนที่มีความบกพร่อง มีความผิดปกติทางร่างกาย ทางสติปัญญา หรือทางจิตใจทำให้ไม่สามารถปฏิบัติการกิจที่จำเป็นหรือใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างปกติเหมือนคนทั่วไป

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชัยวัฒน์ ปินม่วง, สุรศักดิ์ บุญเทียน, ณัฐพล บ้านไร่, และวรัญญา เผือกเพ็ง (2563) ได้ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตผู้พิการ ตำบลสามเงา อำเภอสามเงา จังหวัดตาก ผลการวิจัยพบว่า (1) ทราบถึงคุณภาพชีวิตคนพิการ ทางด้านร่างกาย จิตใจ ความสัมพันธ์ทางสังคม และสิ่งแวดล้อมที่โดยรวมอยู่ในระดับที่ดี (2) ทราบ ถึงปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการ ทั้งปัจจัยการเห็นคุณค่าในตัวเองและปัจจัยสนับสนุนทางสังคมที่อยู่อาศัยและปัจจัยอื่น ๆ โดยรวมอยู่ในระดับดี

ลُبนา นิยมเดชา, เดชา สีคูกา, ณัฐริตา นาคสวาท (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การเข้าถึงความต้องการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้พิการทุพพลภาพ อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัย พบว่า ด้านความต้องการทางสังคม ผู้พิการต้องการได้รับการเปิดโอกาสให้ผู้พิการมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นในการประชุมมากที่สุด ($x = 4.88$) สำหรับแนวทางในการกำหนดกิจกรรมการส่งเสริมด้านความต้องการทางด้านสังคมนั้น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดภูเก็ตควรมีการเปิดโอกาสให้คนพิการมีส่วนร่วมในการแสดง

คิดเห็นในการประชุมสำหรับคนพิการในวันคนพิการสากล วันที่ 3 เดือนธันวาคมของทุกปี อีกทั้งมีการจัดบริการล่ามภาษามือตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ทับทิม ศรีวิไล, ภมร ชันระหัดถ์, และ ธนิศร ยืนยง (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหาร การพัฒนาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการโดยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการใน เขตภาคกลาง ผล การศึกษาพบว่า 1) คุณภาพชีวิตคนพิการ โดยกรมส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการ ในเขตภาคกลาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านร่างกาย ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านจิตใจ และด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับ มาก ตามลำดับ 2) ด้านการประกอบอาชีพและด้านการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิ ส่งผลต่อ คุณภาพ ชีวิตคนพิการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ควรส่งเสริมให้ผู้พิการเข้าถึงประโยชน์ สิทธิต่าง ๆ การคุ้มครองผู้พิการ เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการให้ดียิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจและการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยใช้ การสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสรุปให้เห็นถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ที่ระดับความเชื่อมั่น 80% และจำนวนทั้งหมดนี้ได้มาจากการเลือกสุ่มแบบหลายขั้นตอน

กลุ่มประชากรกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี จำนวน 4,687 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัด อุดรธานี จำนวน 4,687 คน โดยการคำนวณหาจำนวนตัวอย่างตามสูตรทาโร ยามาเน่ (Yamane, Taro, 1967) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี จำนวน 367 คน (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2560)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้โดยการสัมภาษณ์ เพื่อตอบ วัตถุประสงค์ได้จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง พิจารณาจากความสามารถในการให้ ความรู้และประสบการณ์ ประกอบด้วยพิจารณาคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่สามารให้ข้อมูลองค์ ความรู้ ความเป็นมา สภาพปัจจุบัน โดยแยกเป็น 1 กลุ่ม จำนวน 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ใช้สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ และแบบสัมภาษณ์ใช้สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงจนมีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและผู้ช่วยวิจัยซึ่งผู้วิจัยขอความร่วมมือจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอนและวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนแก่ผู้ช่วยวิจัย 2) การขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม และทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง 3) ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลนำเสนอประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานีนำ ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ 4) แจกจ่ายและเก็บแบบสอบถามจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง และ 5) รับแบบสอบถามกลับคืน ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์แล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัย ในลักษณะการวิจัยเอกสาร ได้แก่ ส่วนที่เป็นคำอธิบายจากเอกสาร หนังสือ ตำรา ที่เป็นแนวคิดทฤษฎีรวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี 2) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงานเพื่อขออนุญาตกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ แล้วเดินทางไปตามวันเวลาที่นัดหมาย ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยแนะนำตนเอง สร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับผู้ถูกสัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์การของการสัมภาษณ์ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์ จำนวน 10 คน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามหลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนำเสนอเป็นตารางใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประกอบการอภิปรายผล 2) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น ประกอบการอภิปรายผล 3) การวิเคราะห์ข้อมูลวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือกและจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบจัดทำบรรณานุกรณข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยต่อไป

ผลการวิจัย

1) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
ด้านร่างกาย	3.07	0.17	ปานกลาง
ด้านจิตใจ	3.04	0.69	ปานกลาง
ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	3.10	0.37	ปานกลาง
ด้านสิ่งแวดล้อม	3.02	0.28	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.06	0.38	ปานกลาง

จากตาราง 1 พบว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x}=3.06, S.D.=0.38$) โดยเรียงลำดับด้านมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความสัมพันธ์ทาง

สังคม ($\bar{x}=3.10, S.D.=.037$) ด้านร่างกาย ($\bar{x}=3.07, S.D.=0.17$) ด้านจิตใจ ($\bar{x}=3.04, S.D.=0.69$) และด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{x}=3.02, S.D.=0.28$) ตามลำดับ

2) ปัจจัยการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 ปัจจัยการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี (Multiple Regression analysis)

ลำดับตัวแปรที่ ได้รับการคัดเลือก	B	S.E.	Beta	t	P-value	Collinearity Statistics	
						Tolerance	VIF
ค่าคงที่	1.820	1.363		1.336	.182		
ด้านร่างกาย X_1	.335	.525	.437	.638	.524	.002	5.342
ด้านจิตใจ X_2	.213	.795	.251	.268	.789	.001	4.252
ด้านความสัมพันธ์ ทางสังคม X_3	.425	.090	.629	4.730	.000*	.062	6.075
ด้านสภาพแวดล้อม X_4	.164	1.271	.202	.129	.000*	.000	2.926

SE_{est} = ±.20576 R = .797; R² = .636; Adj. R² = .629 ; F = 96.218 ; p-value = 0.001

* statistically significant at the .05 level.

จากตาราง 2 พบว่า ตัวแปรด้านความสัมพันธ์ทางสังคม (X_3) และตัวแปรด้านสภาพแวดล้อม (X_4) สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ได้ร้อยละ 7.97 โดยที่ตัวแปรด้านด้านจิตใจ มีอิทธิพลในทางบวก ในขณะที่ตัวแปรด้านด้านร่างกายมีอิทธิพลในทางลบ โดยที่ตัวแปรด้านความสัมพันธ์ทางสังคมและตัวแปรด้านสภาพแวดล้อม มีอิทธิพลต่อปัจจัยการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการได้

ดังนั้น สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $\hat{Y} = 1.820 + .425X_3 + .164X_4$ และ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $\hat{Z}_y = .629Z_{x_3} + .164Z_{x_4}$

3) แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี พบว่า การไม่ได้รับการเอาใจใส่จากบุคลากรในครอบครัว การไม่ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตสุขภาพร่างกายของผู้พิการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ค่อยเอาใจใส่ในการการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการให้มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง การเสริมสร้างในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเกี่ยวกับสุขภาพร่างกายไม่ทั่วถึงภาคีเครือข่ายเข้ามาพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับผู้พิการไม่มากเท่าที่ควร และแนวทางแก้ไขยังบกพร่องอย่างมาก บริบทของสังคมมีสภาพแวดล้อมไม่ดีมีปัญหและอุปสรรคในการพัฒนาเนื่องจากบุคลากรต้องไปทำงานต่างพื้นที่ปล่อยให้คนพิการต้องใช้ชีวิตตามลำพังและไม่มีรายได้เพียงพอในการดำรงชีวิต

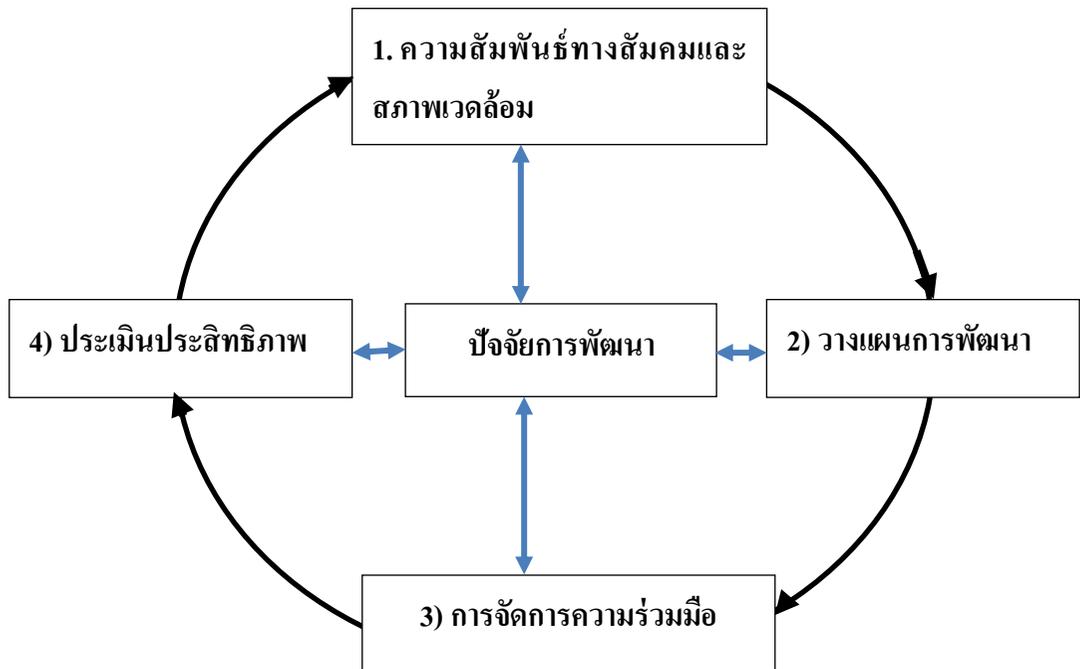
อภิปรายผล

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.06, S.D. = 0.38$) โดยเรียงลำดับด้านมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ($\bar{x} = 3.10, S.D. = 0.37$) ด้านร่างกาย ($\bar{x} = 3.07, S.D. = 0.17$) ด้านจิตใจ ($\bar{x} = 3.04, S.D. = 0.69$) และด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 3.02, S.D. = 0.28$) ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทับทิม ศรีวิไล, ภมร ชันชะหัดต์, และ ธนิศร ยืนยง (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารการพัฒนาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการโดยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในเขตภาคกลาง ผลการศึกษาพบว่า 1) คุณภาพชีวิตคนพิการ โดยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในเขตภาคกลาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านร่างกาย ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านจิตใจ และด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ 2) ด้านการประกอบอาชีพและด้านการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิส่งผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ควรส่งเสริมให้ผู้พิการเข้าถึงประโยชน์สิทธิต่าง ๆ การคุ้มครองผู้พิการ เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการให้ดียิ่งขึ้น

ตัวแปรด้านความสัมพันธ์ทางสังคม (X3) และตัวแปรด้านสภาพแวดล้อม (X4) สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพ

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ได้ร้อยละ 7.97 โดยที่ตัวแปรด้านความสัมพันธ์ทางสังคมและตัวแปรด้านสภาพแวดล้อม มีอิทธิพลในทางบวก ในขณะที่ตัวแปรด้านร่างกายอิทธิพลในทางลบ โดยที่ตัวแปรด้านความสัมพันธ์ทางสังคมและตัวแปรด้านสภาพแวดล้อม มีอิทธิพลต่อปัจจัยการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการได้ ดังนี้ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $\hat{Y} = 1.820 + .425X_3 + .164X_4$ และ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $\hat{Z}_y = .629Z_{x_3} + .164Z_{x_4}$ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลุภนา นิยมเดชา, เดชา สีดูกา, ณัฐริตา นาคสวาท (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การเข้าถึงความต้องการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้พิการทุพพลภาพ อำเภอมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัย พบว่าด้านความต้องการทางสังคม ผู้พิการต้องการได้รับการเปิดโอกาสให้ผู้พิการมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นในการประชุมมากที่สุด ($x = 4.88$) สำหรับแนวทางในการกำหนดกิจกรรมการส่งเสริมด้านความต้องการทางด้านสังคมนั้น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดภูเก็ตควรมีการเปิดโอกาสให้คนพิการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการประชุมสำหรับคนพิการในวันคนพิการสากล วันที่ 3 เดือนธันวาคมของทุกปีอีก ทั้งมีการจัดบริการล่ามภาษามือตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

การไม่ได้รับการเอาใจใส่จากบุตรหลานในครอบครัว การไม่ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตสุขภาพร่างกายของผู้พิการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ค่อยเอาใจใส่ในการการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการให้มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง การเสริมสร้างในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเกี่ยวกับสุขภาพร่างกายไม่ทั่วถึง ภาศิเครือข่ายเข้ามาพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับผู้พิการไม่มากเท่าที่ควร และแนวทางแก้ไขยังบกพร่องอย่างมาก บริบทของสังคมมีสภาพแวดล้อมไม่ดีมีปัญหาละและอุปสรรคในการพัฒนา เนื่องจากบุตรหลานต้องไปทำงานต่างพื้นที่ปล่อยให้คนพิการต้องใช้ชีวิตตามลำพังและไม่มีรายได้เพียงพอในการดำรงชีวิต ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยวัฒน์ ปันม่วง, สุรศักดิ์ บุญเทียน, ณัฐพล บ้านไร่, และวรัญญา เผือกเพ็ง (2563) ได้ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตผู้พิการ ตำบลสามเงา อำเภอสามเงา จังหวัดตาก ผลการวิจัยพบว่า (1) ทราบถึงคุณภาพชีวิตคนพิการ ทางด้านร่างกาย จิตใจ ความสัมพันธ์ทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่โดยรวมอยู่ในระดับที่ดี (2) ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการ ทั้งปัจจัยการเห็นคุณค่าในตัวเองและปัจจัยสนับสนุนทางสังคมที่อยู่อาศัย โดยรวมอยู่ในระดับดี

ภาพที่ 1 การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นนั้น ทำให้ทราบได้ว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี่ยงชีฟ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ตัวแปรด้านความสัมพันธ์ทางสังคมและตัวแปรด้านสภาพแวดล้อม สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ได้รับเบี่ยงชีฟ และทั้งนี้การไม่ได้รับการเอาใจใส่จากบุคลากรในครอบครัว การไม่ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตสุขภาพร่างกายของผู้พิการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ค่อยเอาใจใส่ในการการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการให้มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง การเสริมสร้างในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเกี่ยวกับสุขภาพร่างกายไม่ทั่วถึง โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการประชาสัมพันธ์ และควรลดขั้นตอนในการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์เพื่อส่งเสริมให้คนพิการเข้าถึงบริการได้มากยิ่งขึ้น และยังเพิ่มประสิทธิภาพของการบริการให้เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น

2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการให้การศึกษาแก่คนพิการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทั้งด้านองค์ความรู้ที่เหมาะสมกับคนพิการและสภาวะโลกในปัจจุบัน รวมถึงงบประมาณที่เพียงพอในการสนับสนุนการศึกษาและการดำเนินชีวิตประจำวัน

3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทำการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมเรื่องอาชีพและการมีงานทำของคนพิการ โดยกระตุ้นให้นายจ้างและองค์กรต่าง ๆ มีความรับผิดชอบต่อสังคมและมีการจ้างคนพิการทำงานมากขึ้น และหางานให้กับคนพิการได้ทำเพื่อรองรับการใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของตัวแปรอื่น ๆ เช่น ภาวะสุขภาพ พลังอำนาจของคนพิการจะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการหรือไม่

2) ควรมีการศึกษากลุ่มตัวอย่างในพื้นที่อื่น ๆ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่สามารถอ้างอิงไปสู่ประชากรส่วนใหญ่ได้มากขึ้น

3) ควรมีการศึกษาคุณภาพชีวิตเพิ่มในกลุ่มคนพิการประเภทอื่น ๆ ให้ครอบคลุมทั่วพื้นที่ เพื่อให้คนพิการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตไปพร้อม ๆ กัน และพื้นที่อื่น ๆ ที่ยังมีความต้องการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างมีความเท่าเทียมทางสังคมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2560). การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Window. (พิมพ์ครั้งที่

12). กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา.

กมลพรรณ พันพิ่ง. (2551). ไอแอล การดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ. นนทบุรี: สมาคมนักการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการประเทศไทย.

กันรญาณี ศรีสุรภักษ์. (2559). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนพหูพหูตาหลวงวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.

ชัยวัฒน์ ปันม่วง, สุรศักดิ์ บุญเทียน, ณัฐพล บ้านไร่, และวรัญญา เผือกเพ็ง. (2563). คุณภาพชีวิตผู้พิการ ตำบลสามเงา อำเภอสสามเงา จังหวัดตาก. รายงานการประชุมวิชาการการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นและสังคมระดับชาติ (CSD สัมพันธ์) ครั้งที่ 19 “นวัตกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน” ระหว่างวันที่ 27 – 30 มกราคม 2563 ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ศูนย์ลำปาง.

- ทับทิม ศรีวิล, ภมร ชันระหัดต์, และ ธนิศร ยืนยง. (2565). การบริหารการพัฒนาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการโดยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในเขตภาคกลาง. วารสารรัชต์ภาคย์ ปีที่ 16 ฉบับที่ 49 พฤศจิกายน – ธันวาคม 2565 - TCI กลุ่มที่ 1 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปี 2564-2567 หน้า 371-385.
- ธิดารัตน์ นงค์ทอง, พิมพา ขจรธรรม. (2560). การศึกษาคุณภาพชีวิตของคนพิการรุนแรงทางร่างกายและการเคลื่อนไหว วารสารพัฒนาสังคม 19(2), 113 – 131.
- บุญเพ็ง สิทธิวงษา. (2567). พฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของผู้สูงอายุในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม. วารสารวิชาการนอร์ทเทิร์น, 11(1), 63-73.
- พัทยา สายหู. (2556). ความหมายของคุณภาพชีวิต. คุณภาพชีวิตนักศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์: กรณีศึกษานักศึกษาเข้าใหม่ปีการศึกษา 2555. ทวนการวิจัยวิทยาลัยราชพฤกษ์.
- พระบุญเพ็ง สิทธิวงษา. (2562). การใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการบริหารจัดการท้องถิ่นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี. วารสารหมาจุฬานาครทรรศน์. 6(5), 2459-2480.
- ล구나 นิยมเดชา, เตชา สีคูกา, ณิชฐริตา นาคสวาท. (2560). การเข้าถึงความต้องการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้พิการทุพพลภาพ อำเภอมืองภูเก็ด จังหวัดภูเก็ด. การประชุมวิชาการราชภัฏรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ครั้งที่ 2 หน้า 434-448.
- สำราญ จูช่วย. (2555). รายงานการวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตนักศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์ : กรณีศึกษานักศึกษาเข้าใหม่ปีการศึกษา 2555. รายงานการวิจัย วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- สุขเวช ทรงอยู่สุข. (2550). แนวทางการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยองค์การบริหารส่วนตำบลเขมราชู อำเภอเขมราชู จังหวัดอุบลราชธานี. รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. (2550). อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ. สำนักส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. 2550. รายงานการศึกษาวิจัย โครงการศึกษาวิจัยการพัฒนาระบบการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชนในประเทศไทย.
- อนล ศรีสาราย. (2559). การเข้าถึงสิทธิของคนพิการในเขตเทศบาลนครอ้อมน้อย. สารนิพนธ์หลักสูตรสาขาวิชาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม ภาควชาสังคมสงเคราะห์

ศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

Guskey, T. (1996). Reporting on student learning. Lessons from the past — prescriptions for the future. In T. Guskey. (Ed.), Communicating student learning: The 1996 ASCD yearbook (pp. 13-24).

Taro Yamane. (1973). Statistics: An Introductory Analysis. 3rdEd. New York. Harper and Row Publications.

วิสัยทัศน์เมืองน่าอยู่และยุทธศาสตร์การพัฒนากับภาคประชาชน

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมือง

จังหวัดหนองบัวลำภู *

THE VISION ON LIVABLE TOWN AND DEVELOPING STRATEGY OF PUBLIC SECTOR IN THE AREA OF BANKHAM SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION MUEANG DISTRICT NONGBUA LAMPHU PROVINCE

दनय लामका

Danai Lamkham

วิทยาลัยพินิจบัณฑิต

Pitchayabundit College

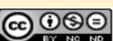
Corresponding Author's Email: namedanai@gmail.com

Received 4 May 2024; Revised 17 June 2024; Accepted 29 June 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองน่าอยู่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู 2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการพัฒนาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองน่าอยู่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ตามปัจจัยส่วนบุคคล 3. เพื่อเสนอมาตรการขับเคลื่อน

Citation:

* ดนัย ลามคำ. (2567). วิสัยทัศน์เมืองน่าอยู่และยุทธศาสตร์การพัฒนากับภาคประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู, วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 2(3), 43-57.

Danai Lamkham. (2024). The Vision on Livable Town and Developing Strategy of Public Sector in the Area of Bankham Sub-District Administrative Organization Mueang District Nongbua Lamphu Province. Journal of Interdisciplinary Social Development, 2(3), 43-57.;

DOI: <https://doi.org/10.14456/jisdiadp.2024.6>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

ยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองนำอยู่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนเป็นผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม โดยใช้สูตรของ Taro Yamane จำนวน 381 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์เมืองนำอยู่และยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชน ประกอบไปด้วยเนื้อหา 4 ส่วน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพรรณนาได้แก่ จำนวน ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือสถิติพรรณนาได้แก่ จำนวน ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ด้านวิสัยทัศน์ด้านเศรษฐกิจผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชน ด้านวิสัยทัศน์ด้านเศรษฐกิจ คิดเป็นร้อยละ 42.26 ด้านวิสัยทัศน์ด้านสิ่งแวดล้อมผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชน ด้านวิสัยทัศน์ด้านสิ่งแวดล้อม คือชาวตำบลบ้านขามมีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 33.60 ด้านวิสัยทัศน์ด้านกายภาพผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชน ด้านวิสัยทัศน์ด้านกายภาพ คือชาวตำบลบ้านขามได้รับการบริการของภาครัฐ/ท้องถิ่น เช่น น้ำ ไฟ ถนน อย่างเพียงพอ ต่อความต้องการ คิดเป็นร้อยละ 41.47 และด้านวิสัยทัศน์ด้านสังคมและความปลอดภัยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชน ด้านวิสัยทัศน์ด้านสังคมและความปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 35.43

2. การพัฒนาของภาคประชาชนเกี่ยวกับเมืองนำอยู่โดยภาพรวมยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชนเกี่ยวกับเมืองนำอยู่โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D.= 0.68) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ มียุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชนเกี่ยวกับเมืองนำอยู่ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D.= 0.78) รองลงมาคือด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D.= 0.85) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านสังคม

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิสัยทัศน์เมืองนำอยู่และยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่ามีผู้ให้ข้อเสนอแนะ จำนวน 65 คน ซึ่งผู้วิจัยสรุปประเด็นสำคัญและแบ่งออกเป็นประเด็นข้อดังนี้ ได้แก่ 1. การพัฒนากิจกรรม นำร่อง ต้องคำนึงในด้านปัญหาความ ต้องการที่ชุมชนให้

ความสำคัญ ซึ่งจะนำไปสู่การมีส่วนร่วม และการให้ความสำคัญในกิจกรรมการ พัฒนาชุมชน เพิ่มมากขึ้น 2. สำหรับการพัฒนาระบบการมีส่วนร่วม ประเด็นการสร้างเชื่อมั่น ใน ศักยภาพชุมชน จะนำไปสู่การริเริ่มจากตนเองเพื่อแก้ปัญหา หรือพัฒนาชุมชนของตนเอง 3. ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy) จากสินค้าบริการและการ ท่องเที่ยว ตลอดจนสนับสนุนบุคลากรที่มีความคิดสร้างสรรค์และมีทักษะทางศิลปะในการ สร้างสรรค์งานที่มีคุณค่า การ ใช้องค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า

คำสำคัญ: วิสัยทัศน์, ยุทธศาสตร์การพัฒนา, ภาคประชาชน

Abstract

This research has the objective 1.To study the strategy for developing livable cities of the Ban Kham Subdistrict Administrative Organization, Mueang District, Nong Bua Lamphu Province. 2 .To study and compare the level of development according to the livable city development strategy of the Ban Kham Subdistrict Administrative Organization,Mueang District, Nong Bua Lamphu Province. according to personal factors 3 .To propose measures to drive the livable city development strategy of the Ban Kham Subdistrict Administrative Organization,Mueang District, Nong Bua Lamphu Province. The sample group is people who are eligible to vote. who live in the Ban Kham Subdistrict Administrative Organization area Using Taro Yamane's formula, there were 381 people, tools used to collect data. It is a questionnaire about creating a vision of a livable city and development strategies of the public sector. Consists of 4 parts: statistics used in data analysis. Descriptive statistics include number, mean, percentage, standard deviation, statistics used in data analysis. Descriptive statistics include number, mean, percentage, standard deviation.

The results of the study showed that

1. In terms of economic vision, most respondents expressed a desire for a development strategy for the public sector. Economic vision Accounting for

42.26 percent, regarding environmental vision, most respondents had a desire for a development strategy for the public sector. Environmental vision That is, the people of Ban Kham Subdistrict are conscious of protecting the environment. Accounting for 33.60%, in terms of physical vision, most respondents had a desire for the development strategy of the public sector. Physical vision That is, the people of Ban Kham Subdistrict receive government/local government services such as water, electricity, and roads adequately to meet their needs. Accounting for 41.47 percent, and in terms of social vision and safety, most respondents have a desire for the development strategy of the public sector. Social vision and safety Accounting for 35.43 percent

2. Overall development of the public sector regarding livable cities, the overall development strategy of the public sector regarding livable cities is at a high level ($\bar{X}=3.58, S.D.=0.68$) and when considering each aspect, it is found that the aspects The highest average was in economic development. There is a strategy for the development of the public sector regarding livable cities. It is at a high level ($\bar{X}=4.05, S.D.=0.78$), followed by the environmental aspect. It is at a high level ($\bar{X}=3.90, S.D.=0.85$) and the aspect with the least average value is the social aspect.

3. Suggestions regarding the vision of a livable city and development strategies of the public sector in the Ban Kham Subdistrict Administrative Organization, Mueang District, Nong Bua Lamphu Province. It was found that there were 65 people who gave suggestions. The researcher summarized the important issues and divided them. The issues are as follows: 1. Development of pilot activities must take into account the problems of Want the community to focus on which will lead to participation and giving importance to activities Developing more communities 2. For developing participatory processes Trust building issues in community potential It will lead to self-initiative to solve problems. or develop their own community 3. Promote and develop the

creative economy from products, services and tourism. As well as supporting personnel with creativity and artistic skills in creating valuable work, using local knowledge and wisdom to create added value for products.

Keywords : Vision, Developing Strategy, Public Sector

บทนำ

องค์การอนามัยโลกได้ใช้คำว่าเมืองน่าอยู่ในความหมายของ “Healthy City” มาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2537 ผู้ใช้คำว่า “เมืองน่าอยู่” ในความหมายของ Healthy City เป็นท่านแรกคือ ศาสตราจารย์นายแพทย์ไชยยันตร์ กัมปนาทแสนยากร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ขณะนั้น โดยรับเอาแนวความคิดนี้ มาจากองค์การอนามัยโลกและนำมาเผยแพร่สนับสนุนให้ชุมชนเมืองขนาดต่าง ๆ กัน 5 เมือง ในประเทศไทยเป็นเมืองนำร่องที่จะนำแนวคิดนี้ไปปฏิบัติ โดยมุ่งไปที่ผู้บริหารสูงสุดขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสูงสุดในทางราชการ บริหารส่วนภูมิภาคให้เป็นผู้นำหรือเป็นแกนหลักในการดำเนินการ โดยพยายามดำเนินการในลักษณะเครือข่ายร่วมหรือภาคร่วมกับชุมชน หรือประชาคมของท้องถิ่นนั้นๆ เอง จังหวัดนำร่องในการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ 5 จังหวัด ได้แก่ พะเยา นครราชสีมา ชลบุรี ยะลาและ กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ แต่ละเมืองก็ได้ใช้วิธีการของตนเองแตกต่างกันไป ในการพัฒนาไปสู่ความเป็นเมืองน่าอยู่ของแต่ละแห่งบางเมืองก็ใช้ความเป็นผู้นำของผู้บริหาร และความเข้มแข็งของระบบราชการของตน กระตุ้นภาคอื่น ๆ อย่างแข็งขัน บางเมืองก็ให้บทบาทเป็นของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และบางเมืองก็พยายามสร้างความเข้มแข็งของชุมชนจากฐานรากก่อนและเติบโตอย่างช้าๆความสำเร็จของการพัฒนาความเป็นเมืองน่าอยู่นั้นจะวัดกันอย่างไรหรือต้องอยู่ในระดับใด (สุโขทัย กลมกลอง, 2553:2-3)

ทั้งนี้เนื่องด้วยปรัชญาหลักเพียงสองประการ คือ ประการที่หนึ่ง คือ ความเป็นเมืองน่าอยู่นั้น ต้องเป็นความน่าอยู่ของชาวเมืองนั่นเองมิใช่กรมอนามัยหรือหน่วยงานองค์กรภายนอกใด ๆ และ ประการที่สองคือ ความน่าอยู่หรือไม่น่าอยู่ทั้งสองประการย่อมเป็นอนิจจังวันนี้อาจน่าอยู่แต่รุ่งขึ้น พลเมืองของเมืองนั้นอาจต้องการให้น่าอยู่ยิ่งขึ้นกว่าเดิมหรือวันนี้ไม่น่าอยู่แต่รุ่งขึ้นอาจเห็นว่าน่าอยู่ดีอยู่แล้วก็ได้ แต่โดยความเป็นพลเมืองที่เป็นมนุษยการพัฒนาจึงน่าจะมีความหมายเพียงด้านเดียว คือเปลี่ยนไปสู่สิ่งที่ดีขึ้นเท่านั้นมิใช่เปลี่ยนเพียงได้ชื่อว่า

เปลี่ยน หรืออีกนัยหนึ่ง “การพัฒนาความเป็น เมืองน่าอยู่” จะเป็นกระบวนการทั้งหมดที่เกิดขึ้นคงอยู่ ดับไปของกิจกรรมต่าง ๆ และ เกิดขึ้นใหม่อีกอย่างไม่สิ้นสุด จึงต้องมีการประเมินบริหารจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพให้ความสำคัญกับการกระจาย อำนาจและกระจายงบประมาณสู่ท้องถิ่นและชุมชน เพื่อการจัดการพัฒนาเมืองคุณภาพชีวิตได้อย่างสอดคล้องกับความต้องการและสภาพความเป็นจริงในพื้นที่ มีการกำหนดและพัฒนาเครื่องมือชีวิต ความเป็นเมือง น่าอยู่และชุมชนน่าอยู่ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม (สุโกโชค กลมกลาง, 2553 : 2-3)

กระบวนการในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์เมืองน่าอยู่และยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามที่ผ่านมาเป็นกระบวนการจากบนลงล่าง (Top-down Approach) คือ การศึกษาความต้องการขององค์กรจากแผนยุทธศาสตร์ จากนั้นจึงพัฒนาและสร้างแผนงานนั้นโดยเริ่มจากนายกององค์การบริหารส่วนตำบลตามลำดับชั้นลงมาสู่ภาคประชาชนทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ ดังนั้นกระบวนการขับเคลื่อนเมืองน่าอยู่ที่ผ่านมาจึงประสบปัญหาคือไม่เกิดประสิทธิผล มักจะเป็นความต้องการของผู้บริหารไม่ใช่ของประชาชนอย่างแท้จริง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีการกิจและอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และพระราชบัญญัติกำหนด แผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจากแผนเป็นเครื่องชี้ทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นและเป็นตัวกำหนดแนวทางการจัดสรรทรัพยากรรวมทั้งงบประมาณ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นได้นำนโยบายการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลสู่เมืองน่าอยู่มาดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา เริ่มด้วยการทำวิสัยทัศน์การพัฒนากองการบริหารส่วนตำบลว่า “บ้านขามเมืองน่าอยู่ น่าท่องเที่ยว” และจัดทำโครงการที่เกิดจากปัญหาความต้องการของประชาชนโดยการทำประชาคม ประชาชนยอมรับสภาพปัญหาของท้องถิ่นที่ตนเองอยู่เป็นอย่างดี โดยเสนอปัญหาต่างๆที่ต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการแก้ไขผ่านเวทีประชาคม บางโครงการก็ประสบความสำเร็จสามารถแก้ไขปัญหาและสร้างประโยชน์ให้กับประชาชนได้ บางโครงการก็ไม่ประสบความสำเร็จเป็นไปตามเป้าหมายและด้วยข้อจำกัดด้านงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล สภาพพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าสาธารณะ และติดแหล่งน้ำสาธารณะ กำลังพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติและมีประชากรอยู่หนาแน่นทำให้ยากต่อการพัฒนาได้ทั่วถึง การมี

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ดีที่สุดทำให้สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และเป็นกลไกให้นโยบายเมืองน่าอยู่ประสบความสำเร็จ

ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเรื่องการสร้างวิสัยทัศน์เมืองน่าอยู่และยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยการนำความต้องการของประชาชนในพื้นที่มาพัฒนาเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาเมืองน่าอยู่ที่มาจากความต้องการกับภาคประชาชนที่แท้จริงหรือจากล่างขึ้นบน (Bottom-up Approach) เพื่อให้เป็นเมืองน่าอยู่ในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นวิสัยทัศน์เมืองน่าอยู่ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู
2. เพื่อศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนาในด้านเมืองน่าอยู่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล บ้านขาม อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู
3. เพื่อศึกษามาตรการขับเคลื่อนเมืองน่าอยู่ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล บ้านขาม อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ได้แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม จำนวน 7,900 คนทั้งเพศชายและหญิงที่สามารถให้ข้อมูลได้ จำนวน 381 คน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของยามาเน่ (Yamane, 1967: 886 - 887)

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2} \quad \text{แทนค่า } n = \frac{7,900}{1 + 7,900 (0.05)^2} \quad \text{ได้ } n = 381 \text{ คน}$$

หลังจากนั้นผู้วิจัยได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนจำนวนของประชากรแต่ละหมู่บ้าน จำนวน 14 หมู่บ้าน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมี 4 ส่วน ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ความคิดเห็นด้านวิสัยทัศน์เกี่ยวกับเมืองน่าอยู่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชน และความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และในด้านความคิดเห็นด้านวิสัยทัศน์เกี่ยวกับเมืองน่าอยู่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชน วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (CRONBACH'S ALPHA COEFFICIENT) ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.86

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมืองจังหวัดหนองบัวลำภู พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 55.12 และเป็นเพศหญิง จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 44.88 มีระดับการศึกษา ปวส./ปวช หรือเทียบเท่า จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 37.01 และรองลงมาคือระดับมัธยมศึกษา จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 32.55 และระดับการศึกษาที่น้อยที่สุดคือปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 6.04 และส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 45.93 รองลงมาคือรับจ้างทั่วไป จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 22.83 และน้อยที่สุดคือ รับราชการพนักงานของรัฐหรือเอกชน จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.71

2. การศึกษาความต้องการของประชาชนต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชน พบว่าด้านวิสัยทัศน์ด้านเศรษฐกิจ คือชาวตำบลบ้านขามมีอาชีพที่รายได้ยั่งยืน จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 42.26 รองลงมาคือชาวตำบลบ้านขามมีผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรเป็นรายได้หลักของตำบล จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 28.35 และน้อยที่สุดคือ ชาวตำบลบ้านขามมีตลาดชุมชนเพื่อจำหน่ายสินค้าของตนเอง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.15 ด้านสิ่งแวดล้อม คือชาวตำบลบ้านขามมีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 33.60 รองลงมาคือมีระบบการจัดการให้ตำบลบ้านขามปลอดจากขยะ จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 32.81 และน้อยที่สุดคือ ชาวตำบลบ้านขามร่วมใจไม่เผาป่าและไร่อ้อย เพื่อลดมลพิษ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.36 ด้านวิสัยทัศน์ด้านกายภาพ คือชาวตำบลบ้านขามได้รับการบริการของภาครัฐ/ท้องถิ่น เช่น น้ำ ไฟ ถนน อย่างเพียงพอ ต่อความต้องการ จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 41.47 รองลงมาคือมีชาวตำบลบ้านขามมีการจัดสรรการใช้ที่ดินที่เหมาะสม จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 32.02 และน้อยที่สุดคือ ชาวตำบลบ้านขามมีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สมบูรณ์ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.92 ด้านวิสัยทัศน์ด้านสังคมและความ

ปลอดภัย คือตำบลบ้านขามมีโรงเรียนประจำตำบลที่มีคุณภาพ จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 35.43 รองลงมาคือตำบลบ้านขามมีโรงพยาบาลชุมชนที่ดูแลสุขภาพเบื้องต้นได้ จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 28.35 และน้อยที่สุดคือ ตำบลบ้านขามเป็นชุมชนปลอดจากยาเสพติด จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 16.27 ด้านบริหารจัดการ คือมีผู้นำที่เสียสละและยุติธรรม จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 33.60 รองลงมาคือมีการทำงานที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 29.92 และน้อยที่สุดคือ มีการรวมกลุ่มที่ช่วยเสริมรายได้ให้กับชุมชน จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 13.12

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชนเกี่ยวกับเมืองน่าอยู่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.68) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ มียุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชนเกี่ยวกับเมืองน่าอยู่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.78) รองลงมาคือด้านด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.85) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านสังคมและความปลอดภัย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 0.55) และวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นรายชื่อได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์พัฒนาจากภาคประชาชนเกี่ยวกับเมืองน่าอยู่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.68) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 1 คือการพัฒนาอาชีพที่รายได้ยั่งยืน ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.90) และข้อที่ 2 คือการพัฒนาผลิตภัณฑ์ประจำตำบล ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.85) รองลงมาคือ ข้อที่ 5 คือการจัดการขยะในชุมชน ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.92) และข้อที่มีจำนวนค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อที่ 17 คือการเป็นตัวแทนชุมชน ($\bar{X} = 3.15$, S.D. = 0.89)

ตารางที่ 1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชนเกี่ยวกับเมืองน่าอยู่โดยภาพรวม

ยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชนเกี่ยวกับเมืองน่าอยู่	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	4.05	0.78	มาก
2. ด้านสิ่งแวดล้อม	3.90	0.85	มาก
3. ด้านกายภาพ	3.37	0.64	ปานกลาง
4. ด้านสังคมและความปลอดภัย	3.24	0.61	ปานกลาง
5. ด้านการบริหารจัดการ	3.38	0.55	ปานกลาง
รวม	3.58	0.68	มาก

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิสัยทัศน์เมืองน่าอยู่และยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

จากข้อคำถามปลายเปิดในแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิสัยทัศน์เมืองน่าอยู่และยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า มีผู้ให้ข้อเสนอแนะจำนวน 65 คน ซึ่งผู้วิจัยสรุปประเด็นสำคัญและแบ่งออกเป็นประเด็นข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. วิสัยทัศน์เพิ่มเติมจากที่กล่าวมา

- ควรมีการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการผลิตจากภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและบริการ
- ควรมีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพให้มากกว่านี้
- ควรมีการส่งเสริมการรวมกลุ่มการผลิตและแปรรูป
- ควรมีการจัดตั้งศูนย์บริหารการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยและพัฒนาการเชื่อมโยงการตลาด
- ควรมีการพัฒนากระบวนการเพิ่มมูลค่าและความเชื่อมั่นสินค้าเกษตรปลอดภัย

- การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเพิ่มโอกาสเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพทั้งใน นอกระบบ และตามอัธยาศัยให้มากขึ้น

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพิ่มเติมจากที่กล่าวมา

- ควรให้ความสำคัญในการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรจังหวัดหนองบัวลำภูโดยการสร้างความรู้ความเข้าใจและ ยกระดับความเชี่ยวชาญแก่เกษตรกรสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพวิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการ โดยการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการพัฒนากระบวนการผลิต เพื่อลดต้นทุนการผลิต การใช้พลังงานทดแทนเช่นการนำพลังงานโซลาร์เซลล์เพื่อเป็นการประหยัดและลดต้นทุน พัฒนามาตรฐานการผลิตให้สินค้าและบริการที่สำคัญของจังหวัดหนองบัวลำภู ให้เป็นที่ยอมรับของตลาดและผู้บริโภค เช่น สินค้าเกษตรปลอดภัย และมีการพัฒนามาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ต่อไป

- ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy) จากสินค้าบริการและการท่องเที่ยว ตลอดจนสนับสนุนบุคลากรที่มีความคิดสร้างสรรค์และมีทักษะทางศิลปะในการสร้างสรรค์งานที่มีคุณค่า การ ใช้อองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า

- ให้ความสำคัญกับการดำเนินการส่งเสริมให้มีการน้อมนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางการดำรงชีวิตการสร้างสรรค์ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็งพึ่งตนเองได้องค์กรชุมชนมีประสิทธิภาพ ประชาชนได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ มีสุขภาวะเหมาะสม

- การบังคับใช้กฎหมายทั่วถึงและเป็นธรรม สร้างวินัยทางสังคม สร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แก้ไขปัญหาการว่างงาน แก้ไขปัญหาอาเสพติด ตลอดจนแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนในกลุ่มเสี่ยง

อภิปรายผล

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชน ด้านวิสัยทัศน์ด้านเศรษฐกิจ คือชาวตำบลบ้านขามมีอาชีพที่รายได้ยั่งยืน จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 42.26 รองลงมาคือชาวตำบลบ้านขามมีผลผลิตทางการเกษตรเป็นรายได้หลักของตำบล จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 28.35 และน้อยที่สุดคือ ชาวตำบลบ้าน

ขามมีตลาดชุมชนเพื่อจำหน่ายสินค้าของตนเอง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.15 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อาทิตยา สุขประเสริฐ (2558) ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำประแสส์ส่วนมากที่สุดอยากให้ชาวประมงมีอาชีพที่รายได้ยั่งยืน จำนวน 120 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.30 และสัดส่วนน้อยที่สุดคือ ชาวประมงมีแหล่งการท่องเที่ยวเป็นรายได้หลักของประมง จำนวน 56 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.10 จากการศึกษาของ (ชโลม วงศ์ทิม, สัมภาษณ์, 2557) กลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขต เทศบาลตำบลปากน้ำประแสส์อยากให้ชาวประมงมีอาชีพที่รายได้ยั่งยืนมีการจัดตั้งกลุ่มทำผลิตภัณฑ์ 53 ชาวบ้านเลยทำให้คนในชุมชนมีรายได้ โดยเฉพาะกลุ่มคนอายุมากจะได้ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ ไม่ เป็นภาระลูกหลานที่มาจากที่ชุมชนได้ทำความสะอาดหมู่บ้าน ลุงเป็นคนริเริ่มเพื่อให้ชุมชน เข้มแข็งโดยนำชื่อชุมชนแสมผู้มาตั้งชื่อโครงการว่า “แสมผู้สะอาดปราศจากโรค” จากเมื่อก่อน ทำแค่ภายในชุมชน เลยได้ชวนคนในชุมชนที่มาทำความสะอาดทำชาไบ้ขลุ่ย เพราะตอนนั้นไบ้ขลุ่ยเยอะมากเราน่าจะนำมาใช้ประโยชน์ได้ และบรรพบุรุษลุงเป็นหมอแผนโบราณเลยรู้ว่าสรรพคุณของไบ้ขลุ่ยรวบรวมสมาชิกได้ 40 คน แรกๆ ทำกินเอง ต่อมาเริ่มเป็นที่รู้จักเลยทำขาย ตอนนี้อยู่สมาชิกทุกคนมี รายได้ทุกเดือนคนละประมาณ 4,000 บาทต่อเดือน ลุงทำส่งต่างจังหวัดด้วยก็มีจังหวัด ฉะเชิงเทรา กรุงเทพมหานคร ภูเก็ต ชลบุรี ตอนนี้ได้จัดตั้งเป็นกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชนและได้จดทะเบียนเป็นรัฐวิสาหกิจชุมชนความต้องการของประชาชนต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชน พบว่าด้านวิสัยทัศน์ด้านเศรษฐกิจผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชน ด้านวิสัยทัศน์ด้านสิ่งแวดล้อม คือชาวตำบลบ้านขามมีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 33.60 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อาทิตยา สุขประเสริฐ (2558) ที่พบว่าพบวากลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำประแสส์ส่วนมากที่สุดอยากให้มีการบริหารจัดการให้ประมงปลอดจากขยะทั้งบนบกและในน้ำ จำนวน 206 รายคิดเป็นร้อยละ 55.50 และสัดส่วนน้อยที่สุดคือ มีระบบการจัดการน้ำเสียจากท่อระบายน้ำจำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.10 ด้านวิสัยทัศน์ด้านกายภาพส่วนใหญ่มีความต้องการต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชน ด้านวิสัยทัศน์ด้านกายภาพคือชาวตำบลบ้านขามได้รับการบริการของภาครัฐ/ท้องถิ่น เช่น น้ำ ไฟ ถนน อย่างเพียงพอ ต่อความต้องการ จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 41.47 ด้านวิสัยทัศน์ด้านสังคมและความปลอดภัยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชน ด้านวิสัยทัศน์ด้านสังคมและความปลอดภัย คือตำบลบ้านขามมีโรงเรียนประจำตำบลที่มีคุณภาพ จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 35.43 และด้านบริหารจัดการผู้ตอบ

แบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชน ด้านบริหารจัดการ คือมีผู้นำที่เสียสละและยุติธรรม จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 33.60 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อาทิตยา สุขประเสริฐ (2558) ที่พบว่าพบวากลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำประแสส่วนใหญ่อยากให้มีผู้นำที่เสียสละและยุติธรรม จำนวน 130 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.00 สัดส่วนน้อยที่สุดคือมีการจัดตั้งกลุ่มตามหมู่ต่างๆ เป็นพื้นฐาน จำนวน 70 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.90 และจากการศึกษาของ นภาพรณ สุขประเสริฐ (2557) พบว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำประแสอยากให้มีผู้นำที่เสียสละและยุติธรรมเพราะปัจจุบันมีบางชุมชนที่ผู้นำยังไม่ค่อยทำหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมายเท่าที่ควร ไม่ค่อยให้ความร่วมมือกับทาง เทศบาลเช่น ไม่เข้าร่วมประชุมและยังมีการแบ่งพรรคแบ่งพวกในเรื่องการช่วยเหลือประชาชนส่วนใหญ่จึงมาขอความช่วยเหลือจากเทศบาลโดยตรงเพราะบางชุมชนก็ไม่ให้ความร่วมมือเวลาเทศบาล มีข้อมูลข่าวสาร ชุมชนไม่รู้เรื่องเพราะผู้นำไม่ร่วมประชุม ทำให้ชุมชนไม่ได้รับรู้ข้อมูลเท่าไร อยากได้ผู้นำที่เข้มแข็ง มีน้ำใจช่วยเหลือคนในชุมชน ใส่ใจคนในชุมชนและปกป้องผลประโยชน์ของชุมชน

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชนเกี่ยวกับเมืองน่าอยู่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D.= 0.68) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ มียุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชนเกี่ยวกับเมืองน่าอยู่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D.= 0.78) รองลงมาคือด้านด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D.= 0.85) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านสังคมและความปลอดภัย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$, S.D.= 0.55) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ภูวิชัย ชัยมณและคณะ (2556) ที่พบว่าผลการใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพที่เอื้อ ต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรแขวงคุ้มครองทางน้ำ พบว่า ทุกกิจกรรมบรรลุความสำเร็จตามตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 100 เนื่องจากบุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาสาระต่างๆ หลัง การเข้าร่วมฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วม ฝึกอบรมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.28) รวมทั้งมีความพึงพอใจต่อ การเข้าร่วมกิจกรรมฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.44)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้

1.1 การพัฒนากิจกรรมนันทนาการ ต้องคำนึงในด้านปัญหาความ ต้องการที่ชุมชนให้ความสำคัญ ซึ่งจะนำไปสู่การมีส่วนร่วม และการให้ความสำคัญในกิจกรรมการพัฒนาชุมชนเพิ่มมากขึ้น

1.2 สำหรับการพัฒนาระบบการมีส่วนร่วม ประเด็นการสร้างเชื่อมั่นในศักยภาพชุมชน จะนำไปสู่การริเริ่มจากตนเองเพื่อแก้ปัญหา หรือพัฒนาชุมชนของตนเองที่สามารถ ดำเนินการได้เลย

1.3 ควรการพัฒนาและปรับปรุง โครงข่ายคมนาคมผังเมืองทุกระดับ ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการระบบประปาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบผังเมือง

1.4 ควรเพิ่มศักยภาพบุคลากรและระบบการบริหารจัดการภาครัฐให้สะอาด โปร่งใส ตรวจสอบได้และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

1.5 ควรพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยการสร้างโอกาสยกระดับคุณภาพ การศึกษา และเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศได้อย่างทั่วถึง

1.6 ควรส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ประชาชนสร้างความปรองดอง สมานฉันท์ ปลอดภัย มั่นคงมั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.7 ควรเสริมสร้างสถาบันครอบครัวและชุมชนให้มีความมั่นคงเข้มแข็ง ปลอดภัยและสันติสุข และสังคมผู้สูงอายุ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อตรวจสอบยุทธศาสตร์โดยการนำยุทธศาสตร์สู่ การปฏิบัติ

2.2 ควรศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่ ความเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนทั้งในระดับจังหวัดและระดับภาค

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2547). พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546. ฉะเชิงเทรา: ประสานมิตร.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2546. ภาพอนาคตและคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- จิตติวุฒิ สุนนานนท์. (2546). วิสัยทัศน์ของผู้บริหารวิทยาลัยการอาชีพกลุ่มภาคกลาง.แนวคิดเมืองน่าอยู่. กรุงเทพมหานคร: กรมอนามัย.
- ชัยนาท จิตตวัฒน์นะ. (2540). การอบรมโครงการเมืองน่าอยู่. ชลบุรี: ศูนย์อนามัยและสิ่งแวดล้อม เขต 3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2545). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิกจำกัด.
- สุภโชค กลมกลาง. (2553). ยุทธศาสตร์การพัฒนาศูความเป็นเมืองน่าอยู่ของเทศบาลตำบลศาลเจ้าพ่ออำเภอน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา. ใน การศึกษาอิสระรพ.ม. (การปกครองท้องถิ่น). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อาทิตย์ สุขประเสริฐ. (2558). วิสัยทัศน์เมืองน่าอยู่และยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำประแส อำเภอกะลา จังหวัดระยอง.ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอมือง จังหวัดหนองบัวลำภู. (2565). สภาพและข้อมูลพื้นฐานตำบลบ้านขาม.จังหวัดหนองบัวลำภู : องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม.
- Taro Yamane. (1973). Statistics: An Introductory Analysis. (3rdEd). New York : Harper and Row Publications.

การบริหารจัดการตามแนวพระพุทธศาสนา*
THE MANAGEMENT OF MANAGED BY BUDDHISM

สามเณรพุทธชาติ ช่วยแก้ว

Novice Phutthachart Chuaykaew

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Mahamakut Buddhist University, Thailand

Corresponding Author's Email: maxzxcvbnm2547@gmail.com

Received 17 January 2024; Revised 21 May 2024; Accepted 29 June 2024

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มุ่งวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงาน การจัดการ หลักพุทธธรรม และพุทธวิธีการบริหารองค์กร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ: 1.ศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงาน การจัดการ หลักพุทธธรรม และพุทธวิธีการบริหาร 2.วิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างการบริหารงาน การจัดการ และหลักพุทธธรรม 3.นำเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้พุทธวิธีการบริหารในการบริหารจัดการองค์กร การศึกษาครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า หลักพุทธธรรมสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานและการจัดการองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความสมดุล ความยั่งยืน และความเป็นธรรมในการดำเนินงาน

คำสำคัญ: การบริหารงาน, หลักพุทธธรรม, แนวคิดเชิงพุทธ, หลักธรรม

* สามเณรพุทธชาติ ช่วยแก้ว. (2567). การบริหารจัดการตามแนวพระพุทธศาสนา, วารสารสหศาสตร์การพัฒนาลังคม, 2(3), 58-71.

Abstract

This study aims to analyze the relationship between administration, management, Buddhist principles, and Buddhist methods of organizational management. The objectives are to: 1. Study concepts, principles, and theories regarding administration, management, Buddhist principles, and Buddhist management methods. 2. Analyze the connection between administration, management and Buddhist principles. 3. Present guidelines for applying Buddhist management methods in organizational management. This study used a qualitative research method. By studying related documents and research. Study results show that Buddhist principles can be applied effectively in administration and organization management. This will help strengthen balance, sustainability, and fairness in operations.

Keywords: Administration, Buddhist Principles, Buddhist Concepts, Dhamma Principles

บทนำ

ในยุคแห่งการแข่งขันทางการศึกษาในปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนองค์กรให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศ โดยจำเป็นต้องมีการกำหนดบทบาทที่ชัดเจนในฐานะผู้นำ ทั้งในการบริหารจัดการภายในองค์กร การสร้างความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และการบริหารจัดการระบบงานให้มีความเป็นระบบและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้นำทางการศึกษาที่จะประสบความสำเร็จนั้นจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์และความสามารถในการกำหนดกลยุทธ์ที่ชัดเจน เพื่อเป็นแรงขับเคลื่อนในการพัฒนาองค์กรให้เจริญก้าวหน้า โดยต้องสามารถสื่อสารวิสัยทัศน์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเห็นความเป็นไปได้และน่าสนใจ ควบคู่ไปกับการนำทรัพยากรต่างๆ มาใช้อย่างเต็มประสิทธิภาพเพื่อให้วิสัยทัศน์เป็นจริง นอกจากนี้ การบริหารตามแนวพุทธธรรมก็เป็นอีกแนวทางที่สำคัญ โดยนำหลักธรรมของพระพุทธเจ้ามาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ เช่น การวางแผน การจัดการองค์กร การบริหารงานบุคคล การอำนวยความสะดวก และการกำกับดูแล เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาเกิดความเป็นธรรมและพัฒนาอย่างยั่งยืน

หลักการบริหารจัดการในปัจจุบัน

ในยุคสมัยที่เต็มไปด้วยการแข่งขันทางธุรกิจ การบริหารจัดการองค์กรจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมายและสร้างความได้เปรียบเหนือคู่แข่ง ซึ่งต้องอาศัยศาสตร์ในการบริหารจัดการที่เหมาะสม ปัจจุบันนักวิชาการตะวันตกต่างหันมาสนใจและประยุกต์ใช้หลักการจากพระพุทธศาสนากับการบริหารจัดการ เนื่องจากเห็นว่าศาสตร์ทางพระพุทธศาสนาให้แนวคิดที่ยั่งยืน เน้นความเป็นมนุษย์ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ซึ่งแตกต่างจากหลักการบริหารจัดการแบบตะวันตกที่มุ่งเน้นกำไรและการแข่งขัน ดังนั้น การผสมผสานศาสตร์ทางการบริหารจัดการร่วมกับหลักการทางพระพุทธศาสนา จึงเป็นแนวทางที่น่าสนใจ และอาจนำมาซึ่งการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพที่ยั่งยืน และสอดคล้องกับความเป็นมนุษย์อย่างแท้จริง เรื่องการบริหารงานที่ผสมผสานหลักธรรมจากพุทธศาสตร์ในปัจจุบัน การบริหารงานต้องก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงที่ซับซ้อนและรวดเร็ว ซึ่งองค์กรต่างๆ พยายามปรับตัวให้สอดคล้องกับระบบการบริหารแบบใหม่ ทั้งในเรื่องของการแข่งขัน และการเน้นผลกำไรสูงสุด เพื่อตอบสนองต่อระบบบริโภคนิยม น่าสนใจที่หลักธรรมทางพุทธศาสตร์ซึ่งมีมากกว่า 2,500 ปี กลับสามารถนำมาบูรณาการและเป็นแนวทางในการบริหารงานสมัยใหม่ได้อย่างน่าทึ่ง การบริหารงานในปัจจุบันให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะการเพิ่มทักษะและความสามารถของบุคลากร เพื่อสร้างความเป็นเลิศขององค์กรและความสามารถในการแข่งขัน นอกจากนี้ การบริหารงานยังต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยมุ่งเน้นการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่เป็นพลวัตมากขึ้น เพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายสูงสุดและแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบูรณาการหลักธรรมทางพุทธศาสตร์เข้ากับการบริหารงานสมัยใหม่จึงเป็นแนวทางที่น่าสนใจและมีความสอดคล้องกันอย่างน่าทึ่ง เพื่อให้องค์กรก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงและมีความสามารถในการแข่งขันสูงสุด

กระบวนการทางการ บริหาร (Administration) นักวิชาการชื่อ Luther Gulicks และคณะได้เสนอแนวคิด เกี่ยวกับกระบวนการ บริหารที่เรียกว่า “POSDCORB” ไว้ 7 ประการ คือ

1. การวางแผน (Planning) - กำหนดแผนงานและทิศทางการปฏิบัติงานร่วมกัน
2. การจัดองค์กร (Organizing) - จัดโครงสร้างองค์กรให้คล่องตัวและเชื่อมโยงสายบังคับบัญชา

3. การบริหารบุคลากร (Staffing) – พัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน
4. การสั่งการ (Directing) – ตัดสินใจอย่างรวดเร็วและแม่นยำด้วยข้อมูลที่ทันสมัย
5. การประสานงาน (Coordinating) – ประสานงานภายในและภายนอกองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ
6. การรายงานผล (Reporting) - ตรวจสอบและรายงานผลการดำเนินงานอย่างมาตรฐาน
7. การจัดทำงบประมาณ (Budgeting) - จัดทำระบบบัญชีและงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ ให้ความสนใจกระบวนการบริหารองค์กรอย่างลึกซึ้ง เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ

การบริหารงานในยุคปัจจุบันต้องอาศัยศาสตร์การจัดการที่ทันสมัย เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร พัฒนาทรัพยากรบุคคลอย่างต่อเนื่อง และนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการบริหารงาน อาทิ ระบบฐานข้อมูล การพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการบริหารจัดการ การตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อสร้างความยุติธรรมและความเสมอภาคภายในองค์กร นอกจากนี้ การสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ การประสานประโยชน์ร่วมกัน และการกระจายอำนาจอย่างเหมาะสม จะเป็นปัจจัยสำคัญในการพาองค์กรเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ และสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันภายใต้ระบบทุนนิยมในปัจจุบัน

หลักการบริหารทางพุทธศาสนา

หลักการสำคัญของพระพุทธศาสนา คือ ความเพียรพยายามในการพัฒนาตนเอง คือ หัวใจสำคัญของพระพุทธศาสนา หลักธรรมในพระพุทธศาสนา ได้สอนให้เราเพิ่มพูนปัญญา ความรู้ความสามารถ เพื่อสามารถบริหารจัดการตนเองได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะส่งผลให้เราสามารถนำความรู้และทักษะเหล่านั้น ไปช่วยเหลือและนำพาผู้อื่นหรือองค์กรต่างๆ ให้ก้าวหน้าได้ พระพุทธเจ้าได้ทรงสอนว่า ผู้บริหารที่จะประสบความสำเร็จ จะต้องมีความรู้ 3 ประการ ได้แก่

1. จักขุมา มีปัญญามองไกล
2. วิธโร มีความชำนาญในการจัดการ

3. นิสยสัมปันโน มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

การนำหลักธรรมในพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ จะช่วยสร้างความเป็นผู้นำและนำพาองค์กรให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ด้วยความเพียรพยายามในทางที่ชอบ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาในทุกๆระดับ ทั้งการบริหารตน บริหารคน และบริหารงาน การวางแผนตามหลักพุทธศาสนา เป็นศาสตร์ที่ลึกซึ้งและยิ่งใหญ่ ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ พุทธวิธีในการวางแผนนั้น เป็นการกำหนดลำดับขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร รวมถึงการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น และการกำหนดนโยบายเพื่อก้าวไปสู่ความสำเร็จ การมีแผนงานที่ชัดเจนเป็นการแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของมนุษย์ในการใช้ปัญญาและความมุ่งมั่นเพื่อนำทรัพยากรต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ดังคำกล่าวของชุนวู ในคัมภีร์ยุทธศาสตร์ว่า "รู้เขา รู้เรา รบร้อยครั้ง ชนะร้อยครั้ง" ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการวางแผนที่ดีของผู้นำ ที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จที่ยั่งยืน

แนวคิดหลักการบริหารเชิงพุทธ

ในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ไม่เพียงเพื่อเพิ่มผลกำไรเท่านั้น แต่ต้องคำนึงถึงความยั่งยืนและความเป็นอยู่ที่ดีของบุคลากรและสังคมด้วย หลักการบริหารเชิงพุทธศาสตร์จึงเป็นทางเลือกที่น่าสนใจ เพราะมีรากฐานมาจากคำสอนของพระพุทธเจ้าที่ยังคงความทันสมัยและสามารถตอบโจทย์ความท้าทายในปัจจุบันได้เป็นอย่างดี

โดยเฉพาะหลักสัปปุริสธรรม ซึ่งเป็นแนวทางในการบริหารจัดการอย่างมีคุณธรรม ไม่นั้นเพียงการสร้างผลกำไรหรือการแข่งขัน แต่ให้ความสำคัญกับการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความเมตตา และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก ด้วยการบูรณาการหลักการบริหารเชิงพุทธศาสตร์เช่นนี้ องค์กรจะสามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างยั่งยืน โดยไม่ละเลยความเป็นมนุษย์และความสมดุลกับสิ่งแวดล้อม หลักสัปปุริสธรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ มี 7 ประการ ได้แก่

1. ธัมมัญญตา คือการรู้จักเหตุ รู้จักความจริง รู้จักกฎเกณฑ์ที่แท้จริง โดยไม่ยึดติดกับความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่ไม่มีมูลฐานทางเหตุผล ด้วยการรู้จักเหตุผลและหลักการที่แท้จริง ผู้บริหารจะสามารถบริหารจัดการองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายได้

อย่างแม่นยำไม่ว่าจะเป็นการวิเคราะห์ปัญหา การตัดสินใจ หรือการวางแผนกลยุทธ์ต่างๆ ธีมัญญูตานี้ จึงเป็นคุณสมบัติที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารที่ต้องการนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน

2. อดัตถัญญูตา หมายถึงการรู้ถึงความหมาย วัตถุประสงค์ และประโยชน์ที่แท้จริง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารองค์กรให้บรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารที่มีอดัตถัญญูตาจะสามารถวางแผนงานที่ดี โดยคำนึงถึงผลกระทบในด้านต่างๆ เพื่อนำองค์กรไปสู่ความมั่นคงและยั่งยืน

3. อดัตถัญญูตา (Knowing Oneself) ความเป็นผู้รู้จักตน การรู้จักตนเองเป็นสิ่งสำคัญ เพราะจะช่วยให้เราประพฤติตนได้อย่างเหมาะสม และสามารถพัฒนาตัวเองให้ดียิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ ความสามารถ หรือคุณธรรม ในขณะเดียวกัน การเข้าใจองค์กรที่เราบริหารอยู่ ก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่สำคัญ ทั้งจุดแข็ง จุดอ่อน และขีดความสามารถ เพื่อที่จะสามารถปรับปรุงและพัฒนาองค์กรให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การบริหารจัดการที่ดีต้องคำนึงถึงความเพียงพอขององค์กร ขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ และการสร้างโอกาสให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในขณะนั้น รวมถึงการบริหารความแตกต่างภายในองค์กรให้เป็นจุดแข็งที่จะนำไปสู่ความเป็นเลิศและความมั่นคงถาวร

4. มัตถัญญูตา (ความรู้จักประมาณ) คือศาสตร์แห่งการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างสมดุล เป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำพาองค์กรไปสู่ความยั่งยืน การรู้จักประมาณในการใช้จ่ายและการลงทุน ตลอดจนการแข่งขันอย่างรอบคอบ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเติบโตอย่างมั่นคง องค์กรต้องมีความเข้าใจขีดความสามารถของตนเอง เพื่อจัดสรรทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม ด้วยหลักการบริหารจัดการที่ดี องค์กรจะสามารถสร้างความแข็งแกร่งและความยั่งยืนให้กับธุรกิจได้อย่างมั่นคง

5. กาลัญญูตา หรือ "ความรู้จักกาล" เป็นเรื่องสำคัญในการบริหารจัดการ การสร้างโอกาสให้ธุรกิจ จำเป็นต้องพิจารณาถึงสถานการณ์ในช่วงเวลานั้นๆ อย่างรอบคอบ เข้าใจระยะเวลาที่เหมาะสมในการดำเนินการ ตลอดจนรู้จักปฏิสัมพันธ์กับองค์กรอื่นๆ ทั้งพันธมิตรและคู่แข่ง นอกจากนี้ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่ดียังต้องรู้จักความแตกต่างของบุคคล ทั้งอัจฉริยะ ความสามารถ และคุณธรรม เพื่อมอบหมายงานที่เหมาะสม อันจะนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กรอย่างยั่งยืน

6. ปริสัญญูตา ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการรู้จักชุมชนและการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม การบริหารองค์กรจำเป็นต้องมีปฏิสัมพันธ์กับทุกภาคส่วน ทั้งพันธมิตรและคู่แข่ง

โดยการสร้างความร่วมมือ ประสานงาน และพัฒนาความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ด้วยความเมตตา ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อชุมชนและสาธารณชน องค์กรจะได้รับภาพลักษณ์ที่ดี และเป็นหัวใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การบริหารจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ต้องเข้าใจและพัฒนาความสัมพันธ์กับชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและความไว้วางใจจากทุกภาคส่วน

7. บุคคลัญญตา การรู้จักบุคคล และเข้าใจความแตกต่างของแต่ละคน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ เริ่มต้นจากการเข้าใจและประเมินความสามารถของแต่ละบุคคลอย่างถ่องแท้ ซึ่งเรียกว่า "บุคคลัญญตา" บุคคลัญญตา คือ ความรู้ความเข้าใจในตัวบุคคล ทั้งในด้านอัธยาศัย ความสามารถ และคุณธรรมของแต่ละคน รวมถึงการรู้จักศักยภาพของพวกเขา และสามารถนำมาจัดสรรงานที่เหมาะสมให้แก่บุคลากรแต่ละคน การพัฒนาและบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีการวิเคราะห์และรู้จักบุคลากรในองค์กรเป็นรายบุคคล เพื่อให้สามารถนำศักยภาพของพวกเขามาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้วยการเสริมสร้างความรู้ ความสามารถ ความภาคภูมิใจ และความสามัคคีในหมู่พนักงาน รวมถึงการสร้างบรรยากาศการทำงานที่เป็นธรรมและเสมอภาค จะช่วยยกระดับประสิทธิภาพการทำงานของทีมงาน และนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน

หลักของสัปปุริสธรรม ในพระพุทธศาสนา ได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการ กับคน และสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงคุณธรรมและจริยธรรมที่มีคุณค่าสังคมมนุษย์เป็นสังคมที่อาศัยซึ่งกันและกัน การพิจารณาด้วยเหตุผล รู้จักโลก รู้จักธรรมชาติ เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารจะต้องมี หลักการบริหารสมัยใหม่ควรใช้เทคนิคและวิธีการที่แสวงหากำไรและการแข่งขัน เพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารควรบูรณาการหลักการบริหารเชิงพุทธศาสตร์ เข้ามาประกอบการบริหารงานในปัจจุบัน เพื่อนำไปสู่การบริหารงานแบบยั่งยืน มั่นคง และสร้างความเป็นธรรมต่อบุคคลหรือสังคมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสร้างประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ต่อการบริหารงานอย่างยั่งยืนและมั่นคง ดังนั้น การบริหารจัดการองค์กรที่ดีจะต้องใช้หลักการบริหารสมัยใหม่ ควบคู่กับการบูรณาการหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เพื่อนำไปสู่การบริหารงานแบบยั่งยืน และสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในองค์กร

การจัดการทรัพยากรมนุษย์แนวพุทธ

แนวทางการบริหารองค์กรแนวพุทธมุ่งเน้นการพัฒนาที่สมดุลระหว่างวัตถุและจิตใจ โดยยึดหลักธรรมะเป็นแกนหลัก เพื่อสร้างความมั่นคงและยั่งยืนจากภายใน ปัจจัยสำคัญที่จะนำพาองค์กรให้ก้าวหน้า ได้แก่

1. คุณภาพและคุณธรรมของสมาชิก
2. ความสงบสุขของสมาชิก
3. ภาวะผู้นำที่มีคุณธรรม

4. หลักการบริหารที่ยึดหลักพุทธธรรม องค์กรที่มีการบริหารจัดการแบบนี้ จะสามารถดำรงอยู่อย่างยั่งยืน และปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ คัมค้ำกับทรัพยากรที่ลงทุน พุทธศาสนามองว่า "ชีวิตคือการศึกษา" ดังนั้น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นกุญแจสำคัญ เพื่อให้ทุกคนเติบโตอย่างแท้จริง และเป็นสัตว์ประเสริฐตามหลักพระพุทธศาสนา

การพัฒนาตนเองอย่างรอบด้านนับเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนา ทางกาย จิตใจ หรือปัญญา การนำแนวคิดทางพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้นั้น สามารถช่วยให้เราเติบโตเป็นบุคคล ที่มีคุณภาพและมีความสุข ทั้งในระดับบุคคลและองค์กร ตามหลักไตรสิกขา หรือบทเรียน 3 ประการ ที่มนุษย์ควรฝึกฝน ได้แก่

1. ศีลสิกขา (การพัฒนากาย) - เรียนรู้และฝึกทักษะเรื่องระเบียบวินัยของสังคม เพื่อให้พฤติกรรมและการกระทำมีความเหมาะสม
2. สมาธิสิกขา (การพัฒนาจิต) - เรียนรู้และฝึกทักษะทางด้านจิตใจ เพื่อให้จิตใจมีความสงบ มุ่งมั่น และไม่ประมาท
3. ปัญญาสิกขา (การพัฒนาปัญญา) - ศึกษาหาความรู้ คิดพิจารณา และปฏิบัติตามหลักพุทธธรรม เพื่อให้เกิด ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง การนำหลักการเหล่านี้มาใช้ในการพัฒนาตนเองและองค์กร จะช่วยให้เราเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความสุข และองค์กรมีความเข้มแข็ง พร้อมเผชิญกับความท้าทายในยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป

การบริหารเชิงพุทธ คือ กระบวนการที่มุ่งเน้นการพัฒนาพฤติกรรมของบุคลากรให้เหมาะสม ผ่านการบริหารกายและใจ โดยใช้หลักเหตุผลและความเป็นธรรมในการแก้ปัญหา เพื่อสร้างคุณค่าให้กับองค์กร ด้วยหลักการสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

- 1) การครองตน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้อง ปราศจากอคติ
- 2) การครองคน เพื่อปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม

3) การครองงาน เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนขององค์กร โดยไม่มุ่งเน้นเพียงแค่การแข่งขันหรือแสวงหากำไร การบริหารเชิงพุทธจึงเป็นแนวทางที่สร้างสมดุลระหว่างการบริหารจัดการและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้วยหลักการที่เน้นคุณธรรม จริยธรรม และความยั่งยืน เพื่อประโยชน์สูงสุดขององค์กร การอยู่ร่วมกันอย่างสงบสันติ มีความเมตตาต่อกัน การพิจารณาด้วยเหตุด้วยผล รู้จักโลก รู้จักธรรมชาติ เพราะมนุษย์ เท่านั้นที่จะเป็นผู้ที่บริหารจัดการองค์กรที่ดีที่สุด

หลักธรรมที่นำมาใช้ในการบริหารงาน

พระพุทธศาสนามีบทบาทอย่างมากในการให้แนวคิดและหลักการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการพัฒนามนุษย์ หลักคำสอนเหล่านี้ล้วนแต่มีความลึกซึ้งและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างกว้างขวาง หากเราศึกษาและทำความเข้าใจหลักคำสอนเหล่านี้อย่างถ่องแท้แล้วนำมาตีความและปรับให้เข้ากับบริบทของสังคมปัจจุบัน ก็จะสามารถนำมาเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการบริหารการศึกษาและพัฒนามนุษย์ได้อย่างเหมาะสม โดยจะช่วยให้การศึกษามีความหมายและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ ยังจะส่งเสริมให้มนุษย์ได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์สังคมที่ดีงามและยั่งยืนต่อไปจากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้นำควรนำหลักธรรมมาประยุกต์ในการบริหาร 2 หลักธรรม ได้แก่ พรหมวิหารธรรม 4 และสังคหวัตถุ 4 ประการในแต่ละหลักธรรมมีรายละเอียด ดังนี้

พรหมวิหารธรรม 4

ธรรมของผู้หน้าที่ยิ่งใหญ่ การเป็นผู้หน้าที่ยอดเยี่ยมนั้นต้องอาศัยธรรมสำคัญ 4 ประการ หรือที่เรียกว่า "พรหมวิหารธรรม" ซึ่งเป็นหลักธรรมพื้นฐานที่ผู้บริหารทุกคนจำเป็นต้องยึดถือปฏิบัติ

1. เมตตา - ความรักและความปรารถนาดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารต้องมองเห็นแง่ดีในตัวคน พร้อมให้อภัยเมื่อพบข้อบกพร่อง เพื่อจะได้ใช้ศักยภาพของคนให้เกิดประโยชน์สูงสุด
2. กรุณา - การเอื้ออาทรและช่วยเหลือเกื้อกูลผู้ใต้บังคับบัญชา เมื่อพบปัญหาหรือความทุกข์ยาก ผู้บริหารต้องเข้าไปสนับสนุนช่วยเหลือ ไม่ทอดทิ้งหรือละเลย เป็นการสร้างแรงจูงใจที่ดี

3. มูทิตา - การร่วมชื่นชมยินดีเมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาประสบความสำเร็จ ผู้บริหารต้องให้โอกาสพัฒนาศักยภาพ และช่วยสนับสนุนการเติบโตของพวกเขา เป็นการสร้างแรงจูงใจที่ดีเยี่ยม

4. อุเบกขา - ความเป็นกลางและความยุติธรรมในการตัดสินใจ เมื่อเกิดความขัดแย้งหรือปัญหา ผู้บริหารต้องใช้ปัญญาพิจารณาอย่างเที่ยงธรรม เพื่อสร้างความมั่นใจและความเคารพนับถือจากทุกฝ่าย

ผู้บริหารที่ยิ่งใหญ่จะต้องยึดมั่นในพรหมวิหารธรรม 4 ประการนี้ เป็นรากฐานสำคัญในการปกครองและบริหารจัดการองค์กรให้ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน

สังคหัตถุธรรม 4

การครองตนของผู้บริหารในองค์การต้องใช้หลักธรรมสังคหัตถุ 4 คือ หลักการอยู่รวมกันอย่าง สันติ 4 ประการ ซึ่งมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1) ทาน ในการบริหารองค์กร การให้ทานถือเป็นสิ่งสำคัญ ไม่ใช่เพียงแค่การให้วัตถุสิ่งของ แต่ยังรวมถึงการให้ความรู้ ให้โอกาส และให้อภัยด้วย การให้ทานเช่นนี้จะช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหารและพนักงาน รวมทั้งส่งเสริมบรรยากาศแห่งความเอื้ออาทรและความสามัคคีภายในองค์กร การทำบุญ เช่น การทอดกฐิน การทอดผ้าป่า หรือการทำบุญในวันธรรมะสวนะ ก็ถือเป็นการให้ทานอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งจะสร้างบุญบารมีให้แก่ผู้ให้และผู้รับ นำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าและความสุขในชีวิต การให้ทานจึงไม่ใช่เพียงการให้วัตถุสิ่งของ แต่เป็นศิลปะแห่งการให้ที่ส่งผลดีต่อทั้งผู้ให้และผู้รับ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีงาม และนำพาให้ชีวิตเดินทางสู่ความเจริญรุ่งเรือง

2) ปิยวาจา คือ การพูดเพื่อให้เป็นที่รัก ผู้บริหารองค์การต้องพูดด้วยภาษาที่สุภาพและไพเราะ คือเครื่องมือสำคัญที่ผู้บริหารควรใช้ในการสื่อสารกับพนักงาน เพื่อสร้างความเคารพและความผูกพัน การใช้คำพูดที่นุ่มนวล เป็นกลาง และเน้นสิ่งที่เป็นประโยชน์ จะช่วยให้ผู้ฟังรู้สึกมีคุณค่า และเต็มใจที่จะปฏิบัติตาม ผู้บริหารที่ใช้ภาษาที่สร้างแรงบันดาลใจจะเป็นที่เคารพและยอมรับ ดังที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ "บุคคลที่มาแนะนำเราในสิ่งที่เป็นประโยชน์ และเตือนเมื่อเราผิดพลาด เป็นเสมือน "ผู้ชี้ขุมทรัพย์ให้" ภาษาที่สร้างแรงบันดาลใจและเป็นประโยชน์จึงเปรียบเสมือนการช่วยเหลือให้ผู้อื่นเติบโตและประสบความสำเร็จ ด้วยการใช้ภาษาที่สุภาพและเน้นประโยชน์ ผู้บริหารจะสามารถสร้างความเคารพและความผูกพันจากพนักงาน และนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน

3) อัตถจริยา คือ การเป็นผู้ที่มุ่งปฏิบัติตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม หรือที่เรียกว่า "อัตถจริยา" นับเป็นคุณลักษณะที่ทรงคุณค่าและควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นในหมู่ผู้บริหารองค์กร ด้วยเหตุที่การทำงานร่วมกันอย่างสามัคคีและมุ่งสู่ประโยชน์สาธารณะ จะส่งผลดีต่อทั้งองค์กรและสังคมโดยรวม ผู้บริหารที่ดีต้องเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ควบคู่ไปกับการชักจูงให้คนรอบข้างทั้งผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานยึดถือแนวทางเดียวกัน เพื่อให้เกิดความร่วมมือและความเป็นปึกแผ่นในการดำเนินงาน อันจะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่ตั้งใจต่อส่วนรวม การเป็นผู้ที่มุ่งปฏิบัติตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมนี้ จึงเป็นคุณสมบัติที่ควรปลูกฝังและส่งเสริมให้เกิดขึ้นในหมู่ผู้นาองค์กร เพื่อให้เกิดความสามัคคีและความเจริญก้าวหน้าที่ยั่งยืนต่อไป

4) สมานัตตตา คือ การทำตนเสมอต้นเสมอปลาย การเป็นผู้บริหารที่สมดุลและเป็นแบบอย่างที่ดี ผู้บริหารที่มีสมานัตตตานี้ จะวางตนให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ของตน ไม่ว่าจะอยู่ในหรือนอกองค์กร พวกเขาจะประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อทุกคน ซึ่งจะส่งผลให้สภาพแวดล้อมในองค์กรและสังคมโดยรวมเป็นไปอย่างปลอดภัย สบายใจ และมีความสุข ความสมดุลและการเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะช่วยให้องค์กรและสังคมดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและมีความสุข คุณค่าของการเป็นผู้บริหารที่มีสมานัตตตานี้จึงเป็นเรื่องที่ควรให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก

ผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการตามแนวพระพุทธศาสนา

1. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงาน การจัดการ และหลักพุทธธรรม
 - การบริหารงานและการจัดการที่มุ่งเน้นเฉพาะประสิทธิภาพและผลกำไรอาจนำไปสู่ความไม่สมดุลและความขัดแย้งภายในองค์กร
 - หลักพุทธธรรมสามารถช่วยเสริมสร้างความสมดุล ความยั่งยืน และความเป็นธรรมในการบริหารจัดการองค์กร
 - การผสมผสานหลักการบริหารจัดการและหลักพุทธธรรมจะช่วยให้องค์กรมีความสมดุลระหว่างเป้าหมายทางธุรกิจและการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
2. แนวทางการประยุกต์ใช้พุทธวิธีการบริหารในการบริหารจัดการองค์กร
 - การสร้างภาวะผู้นำที่ยึดหลักธรรมาภิบาล และมีความเป็นกัลยาณมิตร
 - การสร้างความผูกพันและการมีส่วนร่วมของบุคลากรโดยยึดหลักการให้ การเสียสละ และการมีเมตตากรุณา
 - การบริหารจัดการที่เน้นความสมดุล ความยั่งยืน และความเป็นธรรม โดยยึดหลักไตรลักษณ์และอริยสัจ 4

- การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

สรุป

พุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการก้าวสู่องค์กรที่ยั่งยืน ในยุคสมัยที่ความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุล้วนครอบงำสังคม แต่กลับมองข้ามความสำคัญของศีลธรรมและจริยธรรม พระพุทธศาสนาจึงเป็นแหล่งปัญญาที่ล้ำค่า ทั้งในการพัฒนาตนเองและการบริหารจัดการองค์กร การนำพุทธวิธีการบริหารมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เกิดการพัฒนาภาวะผู้นำ การสร้างความผูกพันของบุคลากร และการบริหารจัดการที่เน้นคุณธรรม ซึ่งจะส่งผลให้องค์กรมีความสมดุล มีความยั่งยืน และมีความเป็นธรรมในการดำเนินงาน อย่างไรก็ตาม การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการบริหารจัดการองค์กรยังคงต้องมีการศึกษาและปรับใช้อย่างระมัดระวังและเหมาะสมกับบริบทขององค์กรนั้นๆ ผู้นำที่ชาญฉลาดย่อมรู้จักประยุกต์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร ไม่ใช่เพียงแค่ความรู้ แต่คือการปฏิบัติตนด้วยความดีงาม ความรู้เป็นเพียงส่วนหนึ่งที่บุคคลสนใจ แต่ความดี คือพฤติกรรมส่วนบุคคลที่สำคัญกว่า ด้วยการยึดหลักจริยธรรมที่มีคุณค่าในการบริหารจัดการ ผู้นำจะสามารถพัฒนาองค์กรให้เติบโตอย่างยั่งยืน ควบคู่ไปกับการเอาใจใส่ในด้านจิตใจและสังคม มิใช่เน้นแต่การแสวงหาความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุเพียงอย่างเดียว การประยุกต์หลักธรรมจากพระพุทธศาสนาเข้ามาบูรณาการในการบริหารจัดการองค์กร จะช่วยให้การบริหารงาน มีประสิทธิภาพและยั่งยืนมากขึ้น ด้วยการคำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรม และการพิจารณาด้วยเหตุผล เพื่อสร้างสังคม ที่มีคุณค่าและสมดุล

เอกสารอ้างอิง

- กนก แสนประเสริฐ. (2559). หลักการบริหารงานสมัยใหม่กับหลักการบริหารงานเชิงพุทธ ศาสตร์เพื่อความมั่นคงแห่งพระพุทธศาสนา. เรียกใช้เมื่อ 13 พฤษภาคม 2566 จาก <http://www.onab.go.th/articles>
- กฤษดา พัฒนพงษ์ไพบุลย์. (2560). รูปแบบการพัฒนาสโมสรฟุตบอลอาชีพให้เป็นองค์กรที่มี ประสิทธิภาพ. วารสารวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์บูรพาปริทัศน์, 12(1), 84.
- เกียรติพงษ์ อุดมธนะธีระ, (2561). แนวคิดและทฤษฎี โดย Luther Gulick รูปแบบการบริหาร จัดการ 7 ประการ (POSDCORB). เรียกใช้เมื่อ 13 พฤษภาคม 2566 จาก <https://www.iok2u.com/index.php/article/e-book/238-posdcorb-7-luther-gulic>
- ณรงค์ นันทวรรณ. (2536). การบริหารงานอุตสาหกรรม. กรุงเทพมหานคร: พิสิษฐ์เซ็นเตอร์ พาณิช.
- ทิตนา แชมมณี และภาสิต ประมวลศิลป์ชัย. (2547). ประสบการณ์และกลยุทธ์ของผู้บริหารใน การ ปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: ปกรณ์ศิลป์พรินติ้ง.
- นฤมล ราชบุรี. (2557). สัมปฤติธรรม 7: แนวคิดเชิงบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างยั่งยืน. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์, 1(1), 171.
- พระครูสมุห์ไพฑูรย์ พนมสวย และคณะ. (2562). การบริหารสมัยใหม่กับการบริหารเชิงพุทธ ศาสตร์. วารสาร มจร. หริภุญชัยปริทรรศน์, 3(2), 119.
- พระเทพดิลก. (2553). การบริหารจัดการองค์กรทาง พระพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร: โรง พิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พระธรรมโกศาจารย์. (ประยูร ธรรมจิตโต). (2549). พุทธวิธีบริหาร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2543). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระพรหมคุณาภรณ์. (ป.อ. ปยุตโต). (2553). ธรรมนุญชีวิต. กรุงเทพมหานคร: ชุมมนุสสภรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์,ชาย สัญญาวิวัฒน์. (2550). การจัดการทรัพยากรมนุษย์แนวพุทธ การ บริหารจัดการแนวพุทธ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร และ สัญญา เคนาภูมิ. (2559). หลักการเบื้องต้นเกี่ยวกับองค์การ และการจัดการ. วารสารวิชาการแพรวกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์, 3(1),170.
- แสงอาทิตย์ ไทยมิตร. (2558). พุทธวิธีการบริหารกับจริยธรรมภาวะผู้นำเชิงพุทธใน สถานศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์ มมร., 3(2),13.
- Robbins, S.P. (2003). Organizational Behavior: Concepts Controversies and Application. 10th ed. New Jersey: Pearson prentice hall.

วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม

1. นโยบายการตีพิมพ์ในวารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม

วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม เป็นวารสารในกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความปริทัศน์ บทความวิจารณ์หนังสือ แก่นักวิชาการ นักวิจัย คณาจารย์ นักศึกษาทุกระดับ และผู้สนใจทั่วไป ในมิติทางด้านศาสนาและปรัชญา วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การศึกษา สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ใน 3 ท่าน ในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind peer-reviewed) เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยรับพิจารณาตีพิมพ์ต้นฉบับของบุคคลทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสารที่คณะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา ทางวารสารกำหนดออกวารสารปีละ 6 ฉบับ (ราย 2 เดือน) ดังนี้ ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - กุมภาพันธ์, ฉบับที่ 2 เดือน มีนาคม - เมษายน, ฉบับที่ 3 เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน, ฉบับที่ 4 เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม, ฉบับที่ 5 เดือน กันยายน - ตุลาคม และ ฉบับที่ 6 เดือน พฤศจิกายน - ธันวาคม

2. ประเภทของผลงานที่ตีพิมพ์ในวารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม

1) บทความวิจัย (Research Article) เป็นบทความที่นำเสนอการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับศาสนาและปรัชญา วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การศึกษา สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

2) บทความวิชาการ (Academic Article) เป็นบทความวิเคราะห์ วิจารณ์หรือเสนอแนวคิดใหม่

3) บทความปริทัศน์ (Review Article) เป็นบทความที่เขียนขึ้นจากการทบทวนเอกสารวิชาการ ทั้งทางด้านทฤษฎีและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งที่กำหนดไว้ โดยมีการทบทวนวรรณกรรมค้นคว้า รวบรวม ข้อมูลที่มีอยู่แล้วจากแหล่งต่างๆ และนำมาประมวลเรียบเรียงในรูปแบบบทความ

4) บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review) เป็นการค้นหาข้อดีและข้อไม่ดีของเรื่องที่จะวิจารณ์ชี้ให้เห็นข้อบกพร่อง พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขให้ดีขึ้น เป็นการวิจารณ์เพื่อสร้างสรรค์

3. รูปแบบของการจัดเตรียมต้นฉบับ

1) ต้นฉบับบทความต้องมีความยาว 8 - 12 หน้ากระดาษ A4 (ไม่รวมเอกสารอ้างอิง) พิมพ์บนกระดาษหน้าเดียว ใช้ตัวอักษรแบบ THSarabunPSK ตั้งค่าหน้ากระดาษโดยเว้นขอบบน ขอบซ้าย 1 นิ้ว และขอบขวา ขอบล่าง 1 นิ้ว กำหนดระยะห่างระหว่างบรรทัดเท่ากับ 1 และเว้นบรรทัดระหว่างแต่ละย่อหน้า การนำเสนอรูปภาพและตาราง ต้องนำเสนอรูปภาพและตารางที่มีความคมชัดพร้อมระบุหมายเลขกำกับรูปภาพไว้ด้านล่าง พิมพ์เป็นตัวหนาเช่นตารางที่ 1 หรือ Table 1 และ ภาพที่ 1 หรือ Figure 1 รูปภาพที่นำเสนอต้องมีรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วนและเข้าใจได้โดยไม่ต้องกลับไปอ่านที่เนื้อความอีก ระบุลำดับของรูปภาพทุกรูปให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่อยู่ในต้นฉบับ โดยคำอธิบายต้องกระชับและสอดคล้องกับรูปภาพที่นำเสนอ

2) ชื่อเรื่องต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้ตรงกลางหน้าแรก

3) ชื่อผู้เขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พร้อมระบุชื่อสังกัดหรือหน่วยงาน

4) มีบทคัดย่อภาษาไทย จำนวนคำอยู่ที่ 250-300 คำ

5) กำหนดคำสำคัญ (Keywords) 3-5 คำ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

6) การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจากหัวข้อใหญ่ 3-5 ตัวอักษร และหัวข้อย่อยขนาดเดียวกัน ต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ให้เว้นระยะห่าง 1 บรรทัด

7) การใช้ตัวเลข ค่าย่อ และวงเล็บ ควรใช้ตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็นสากลเท่านั้น (ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก) การวงเล็บภาษาอังกฤษ ควรใช้ดังนี้ (Student centred learning)

บทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 2) ชื่อผู้เขียนและผู้ร่วมเขียนบทความ
- 3) สถาบันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 4) Corresponding Author's Email (อีเมลผู้ติดต่อประสานบทความ)
- 5) บทคัดย่อ (Abstract) เสนอวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัยและผลการวิจัยโดยสรุป สั้นกะทัดรัดได้ใจความ
- 6) บทนำ (Introduction) ระบุความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาในการวิจัยและระบุวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 7) วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methodology) ระบุแบบแผนการวิจัย การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
- 8) ผลการวิจัย (Results) เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปตารางหรือแผนภูมิ
- 9) อภิปรายผล (Discussion) เสนอเป็นความเรียง ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อ ๆ แต่ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด
- 10) องค์กรความรู้ใหม่ (ถ้ามี) (Originality and Body of Knowledge) ระบุองค์ความรู้อันเป็นผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการวิจัย ส่งเคราะห์ออกมาในรูปแบบโมเดล พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดลอย่างกระชับ เข้าใจง่าย
- 11) สรุป (Conclusion) /ข้อเสนอแนะ (Recommendation) ระบุข้อสรุปที่สำคัญและข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และประเด็นสำหรับการวิจัยต่อไป
- 12) เอกสารอ้างอิง (References) ต้องเป็นรายการอ้างอิงที่มีปรากฏในบทความเท่านั้น

บทความวิชาการ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 2) ชื่อผู้เขียนและผู้ร่วมเขียนบทความ
- 3) สถาบันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 4) Corresponding Author's Email (อีเมลผู้ติดต่อประสานบทความ)
- 5) บทคัดย่อ (Abstract)
- 6) บทนำ (Introduction)
- 7) เนื้อเรื่อง (Content) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ
- 8) สรุป (Conclusion)
- 9) เอกสารอ้างอิง (Reference)

บทความปริทัศน์และบทวิจารณ์หนังสือ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 2) ชื่อผู้เขียนและผู้ร่วมเขียนบทความ
- 3) สถาบันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 4) Corresponding Author's Email (อีเมลผู้ติดต่อประสานบทความ)
- 5) ข้อมูลส่วนประกอบของหนังสือที่วิจารณ์ ดังนี้
 - 5.1 ภาพปกหนังสือ
 - 5.2 แปลจากหนังสือ:
 - 5.3 ผู้เขียน:
 - 5.4 ผู้แปล:
 - 5.5 สำนักพิมพ์:
 - 5.6 ปีที่พิมพ์:
 - 5.7 จำนวนหน้า:
- 6) บทนำ (Introduction)
- 7) เนื้อเรื่อง (Content)
- 8) บทวิจารณ์
- 9) สรุป (Conclusion)

10) เอกสารอ้างอิง (Reference)

4. ระบบการอ้างอิงและเอกสารอ้างอิงทางวิชาการ

เอกสารที่นำมาใช้ในการอ้างอิงบทความ ควรมีที่มาจากแหล่งตีพิมพ์ที่ชัดเจน และมีความน่าเชื่อถือ สามารถสืบค้นได้ เช่น หนังสือ วารสาร หรืองานวิจัย เป็นต้น ผู้เขียนบทความจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการอ้างอิง เพื่อป้องกันความล่าช้าในการตีพิมพ์บทความ เนื่องจากบทความที่มีการอ้างอิงไม่ถูกต้อง จะไม่ได้รับการส่งต่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา จนกว่าการอ้างอิงเอกสารจะได้รับการแก้ไขให้สมบูรณ์

การอ้างอิงในเนื้อหาบทความ

รูปแบบการอ้างอิงในเนื้อเรื่องและท้ายเล่มใช้วิธีการอ้างอิงระบบนาม – ปี ตามรูปแบบของ American Psychological Association (APA) ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้วงเล็บ เปิด-ปิด แล้วระบุชื่อ-นามสกุลของผู้เขียนและปีที่ตีพิมพ์ กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิง ตัวอย่างเช่น การปฏิวัติทางอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 (Industry 4.0) ภาครัฐและภาคอุตสาหกรรมจะต้องเตรียมพร้อมในหลาย ๆ ด้านและสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ การเตรียมพร้อมด้านทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมใหม่และเศรษฐกิจยุคใหม่ เป็นการพัฒนามาสู่อุตสาหกรรมอนาคต เชื่อมโยงทรัพยากรบุคคล ความรอบรู้ นวัตกรรมทางความคิด และเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นหนึ่งเดียวกับการขับเคลื่อนอุตสาหกรรม (ธนิต โสรัตน์, 2559) โดยเอกสารอ้างอิงที่ใช้ในการอ้างอิงในบทความ จะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ โดยรูปแบบของเอกสารอ้างอิง มีดังนี้

อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

1) พระไตรปิฎกและอรรถกถาให้อ้างชื่อคัมภีร์ / เล่มที่/ ชื่อที่/ เลขหน้า แล้วตามด้วยชื่อหน่วยงานผู้จัดทำ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) พร้อมปีที่พิมพ์ ตัวอย่าง เช่น “ภิกษุทั้งหลาย รูปเวทนา สัญญา สังขาร และวิญญาณ เป็นอนัตตา ภิกษุทั้งหลาย ถ้ารูปเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณนี้จักเป็นอัตตาแล้วไซ้รูปเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณนี้ไม่พึงเป็นไปเพื่ออาพาธ” (วิ.ม. 4/20/27) (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539)

2) ผู้แต่งหนึ่งราย ให้อ้างชื่อ-นามสกุลผู้แต่ง แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (เกสรวดี เขียวชาญ, 2557)

3) ผู้แต่งสองราย ให้อ้างอิงชื่อ-นามสกุลของผู้แต่งทั้งสองรายโดยใช้คำว่า “และ” ในการเชื่อมผู้เขียนทั้งสองแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (นิรมัย คุ่มรักษา และอัจฉิมา ศิริพิบูลย์ผล, 2560)

4) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างอิงชื่อ-นามสกุลของผู้แต่งรายแรก แล้วเพิ่มคำว่า “และคณะ” แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (ทศพร คำผลศิริ และคณะ, 2560)

5) กรณีที่เนื้อความเป็นเรื่องเดียวกัน หรือผลการวิจัยเหมือนกัน แต่มีผู้อ้างอิงหลายคน ให้ใช้รายการอ้างอิงที่ใกล้เคียงกับปัจจุบันมากที่สุด (ค้นพบล่าสุด) หรือหากเป็นแนวคิดทฤษฎี ก็ควรอ้างอิงเจ้าของแนวคิดทฤษฎี หรือบุคคลผู้เป็นที่ยอมรับของวงการวิชาการส่วนใหญ่เป็นสำคัญ

อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

1) ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งราย ให้อ้างอิงนามสกุลของผู้แต่ง ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Phathong, K., 2007)

2) ถ้ามีผู้แต่งสองราย ให้อ้างอิงนามสกุลของผู้แต่งรายแรก ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษ ตามด้วยเครื่องหมายแอนด์ (&) คั่นกลาง ตามด้วยนามสกุลของผู้แต่งรายที่สอง และตามด้วยอักษรย่อของชื่อภาษาอังกฤษ แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Werker, J. F. & Desjardins, R. N, 2004)

3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างอิงนามสกุลของผู้แต่งรายแรก ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษตามด้วย et al. ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Bloom, B. S., et al.)

เอกสารอ้างอิงท้ายเล่ม

(1) พระไตรปิฎก อรรถกถา

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อพระไตรปิฎกอรรถกถา.// สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(2) หนังสือ

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อหนังสือ.// (ครั้งที่พิมพ์).// สถานที่พิมพ์.// สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

เกษฎา ผาทอง. (2548). ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ : แนวคิด ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: พิสิษฐ์ ไทย ออฟเซต.

(3) บทความในหนังสือ

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ใน ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ).// ชื่อเรื่อง/(เลขหน้าที่อ้าง).// สถานที่พิมพ์.// สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

ชลิตา บัณฑุงศ์. (2556 ข้าวและชาวนาไทยในกระแสการเปลี่ยนแปลง ใน พจนก กาญจนจันทร์ (บรรณาธิการ), คน ข้าว นา ควาย ในวัฒนธรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (หน้า 39-68). กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์.

(4) บทความจากวารสาร

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ชื่อวารสาร.// ปีที่/(ฉบับที่), /เลขหน้าแรก ที่ตีพิมพ์-เลขหน้าสุดท้ายที่ตีพิมพ์.

ตัวอย่าง :

เกษฎา ผาทอง และคณะ. (2562). พระพุทธศาสนากับการเมือง. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทรรศน์, 3(2), 16-31.

(5) บทความในสารานุกรม

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ใน ชื่อสารานุกรม,/(เล่มที่อ้าง, หน้า เลขหน้าที่อ้าง).
สถานที่พิมพ์.// สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

สนิททอจพันธ์. (2537). หม้อคอคควาย. ใน สารานุกรมของใช้พื้นบ้านไทยในอดีตเขต หัวเมืองฝ่ายเหนือ, (หน้า 274-275). กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้น.

(6) หนังสือพิมพ์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง. //(วันที่ เดือน ปีที่พิมพ์) //ชื่อบทความ //ชื่อหนังสือพิมพ์, /เลขหน้า.

ตัวอย่าง :

สุชาติ เผือกสกนธ์. (9 มิถุนายน 2549). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. ผู้จัดการรายวัน, น.13.

(7) สารนิพนธ์, วิทยานิพนธ์, ดุษฎีนิพนธ์, รายงานการวิจัย

รูปแบบ :

ผู้แต่ง. //(ปีที่พิมพ์) // ชื่อวิทยานิพนธ์. /ใน/ ระดับวิทยานิพนธ์ สาขา. /ชื่อมหาวิทยาลัยที่พิมพ์.

ตัวอย่าง :

พรไทย ศิริสาธิตกิจ. (2558). การพัฒนารูปแบบการปรับตัวของชาวนาอย่างยั่งยืนในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นายมนัส ภาคภูมิ. (2540). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางชุมชน. ใน รายงานการวิจัย. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(8) สัมภาษณ์

รูปแบบ:

ชื่อผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์. //(วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์) //ชื่อเรื่องที่สัมภาษณ์. //(ชื่อผู้สัมภาษณ์)

ตัวอย่าง :

ไชยศิริ ลีศิริกุล. (5 พ.ย. 2562). วิธีการพัฒนาห่วงโซ่อุปทานข้าว. (พระมหาปรัชญ์ อัดถาวร, สัมภาษณ์)

(9) สื่อออนไลน์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.//ปีที่เผยแพร่.// ชื่อเรื่อง.//เรียกใช้เมื่อ/ จาก แหล่งที่มาของข้อมูล (URL)

ตัวอย่าง :

ฤทัยชนก จริงจิตร. (2555). กลยุทธ์ข้าวไทยบนฐาน AEC เพื่อก้าวสู่การเป็น Trading Nation เรียกใช้เมื่อ 1 สิงหาคม 2563 จาก <http://www.tpsoc.go.th/sites/default/files/862-img.pdf>

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2561). เลื่อนข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน คำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ 593/2562 . เรียกใช้เมื่อ 15 มกราคม 2562 จาก <http://www.onab.go.th/category/news/คำสั่ง-ประกาศ/>

(10) ราชกิจจานุเบกษา

รูปแบบ:

ชื่อกฎหมาย.//ปีที่พิมพ์.//ชื่อเรื่อง(ถ้ามี).//ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่/ตอนที่/หน้า/(วันเดือนปี).

ตัวอย่าง:

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4). (2562). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก หน้า 49 (1 พฤษภาคม 2562).

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2562). เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 129 ตอนพิเศษ 97 ง หน้า 1 (20 มิถุนายน 2555).

ตัวอย่างเอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง

- เกษงา ผาทอง. (2564). ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ : แนวคิด ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. ปทุมธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ประภัสสร ปรีเอี่ยม และธรรมนุญ รวีฟอง. (2554). ผลการส่งเสริมพัฒนาการ กล้ามเนื้อมัดเล็ก สำหรับเด็กพัฒนาการช้าโดยพ่อแม่ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษใน จังหวัด มหาสารคาม. ใน รายงานการวิจัย. สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- พระสุตวรรษ วิสุทโธ และเดชชาติ ตริทรัพย์. (2561). บทบาทของผู้สูงอายุในการพัฒนาชุมชน ในตำบลทรายขาว อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารสังคมศาสตร์และ วัฒนธรรม, 2(2), 8-13
- พระสถาพร ปุณณนนโท (เจ้าจวนจร) และคณะ. (2562). การวิเคราะห์การประยุกต์ใช้หลักพุทธ ธรรมในการทำงานจิตอาสา ของชุมชนวัดสระเกษ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา. วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม, 3(2), 16-31.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4). (2562). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก หน้า 49 (1 พฤษภาคม 2562).
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.(2535). พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาเตปิฎกั 2500. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานสาธารณสุขอ่างทอง. (2560). รายงานทารกน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม ได้รับการ คัดกรองพัฒนาการ DSPMปีงบประมาณ 2560 (อินเทอร์เน็ต). เรียกใช้เมื่อ 15 มิถุนายน 2562 จาก <http://atg.hdc.moph.go.th>
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพัทลุง. (2563). ศิลปะการแห่งโนราห์. เรียกใช้เมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2563 จาก https://www.m-culture.go.th/phatthalung/ewt_news.php?nid=508&filename=index.
- Elizabet, B. (1990). Ecotourism: The Potentials and Pitfalls. Vol.1 and 2. World Wildlife Fund. Washington, D.C.
- Dunst, C. J. & Triette, C. M. (1996). Empowerment, effective helping practices and family-Centered care. *Pediatr Nurs*, 22(2), 334-337.

5. หลักเกณฑ์การส่งต้นฉบับบทความเพื่อได้รับการตีพิมพ์

การส่งในระบบ (Online Submission) สามารถส่งเข้าระบบออนไลน์ได้เว็บไซต์ของวารสารวารสารสหศาสตร์การพัฒนาศึกษาได้ที่ <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/> เมื่อส่งเข้าระบบสำเร็จให้แจ้งข้อมูลเพิ่มเติมทาง Email : journalsocialdevelopment@gmail.com

6. ขั้นตอนการนำบทความลงตีพิมพ์ลงในวารสารสหศาสตร์การพัฒนาศึกษา

ต้นฉบับบทความที่เสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารให้อยู่ในรูปแบบของไฟล์เอกสาร *.docx ของ Microsoft Word Version 2010 หรือมากกว่า หากต้นฉบับประกอบด้วยภาพ ตาราง หรือสมการ ให้ส่งแยกจากไฟล์เอกสาร ในรูปแบบไฟล์ภาพ สกุล *.PDF*.JPG*.GIF หรือ *.bmp ความยาวของต้นฉบับต้องไม่เกิน 12 หน้า (ไม่รวมเอกสารอ้างอิง) กองบรรณาธิการจะพิจารณาบทความเบื้องต้น เกี่ยวกับความถูกต้องของรูปแบบทั่วไป ถ้าไม่ผ่านการพิจารณาจะส่งกลับไปแก้ไข ถ้าผ่านจะเข้าสู่การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อผลการประเมินผ่านหรือไม่ผ่านหรือมีการแก้ไข จะแจ้งผลให้ผู้เขียนทราบ โดยการพิจารณาบทความเพื่อลงตีพิมพ์ได้จะคำนึงถึงความหลากหลายและความเหมาะสม

7. สิทธิของบรรณาธิการ

ในกรณีที่กองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้รับเชิญให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินบทความมีความเห็นว่าควรแก้ไข กองบรรณาธิการจะส่งคืนเพื่อให้เจ้าของบทความแก้ไข โดยจะยึดถือข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินเป็นเกณฑ์หลัก และหรือขอสงวนสิทธิ์ที่จะพิจารณาไม่ตีพิมพ์ ในกรณีที่รายงานการวิจัย บทความทางวิชาการหรือบทความวิจัยไม่ตรงกับแนวทางของวารสารสหศาสตร์การพัฒนาศึกษา หรือไม่ผ่านการพิจารณาของกองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญเมื่อบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ผู้เขียนจะได้รับวารสารสิ่งฉบับที่นำบทความลงตีพิมพ์ พร้อมกับหนังสือรับรองการตีพิมพ์บทความในวารสารสหศาสตร์การพัฒนาศึกษา

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิจัย

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (ไทย) (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (อังกฤษ) (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (อังกฤษ) (12 pt)

Corresponding Author's Email: (12 pt)

บทคัดย่อ (18 pt) (300 คำ)

(16 pt).....วัตถุประสงค์ของการวิจัย ระบุประเภทของวิจัย ประชากรกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัย ที่พบ (เลือกนำเสนอเฉพาะผลการวิจัยที่มีความน่าสนใจมากที่สุด).....

.....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ: 3-5 คำ

Abstract (18 pt)

...(16 pt) ให้ตรงตามบทคัดย่อภาษาไทย.....

.....

.....

.....

.....

Keywords: 3-5 words

บทนำ (18 pt) (ไม่ควรเกิน 4 ย่อหน้า)

...(16 pt) 1. กล่าวถึงความจำเป็นมาแล้วความสำคัญของปัญหา โดยกว้าง ๆ (อ้างนโยบาย กฎหมาย หรือแนวคิดทฤษฎีมารองรับ).....

2. กล่าวถึงสภาพปัญหาปัจจุบันที่เกิดขึ้น (อ้างอิงงานวิจัยหรือทฤษฎีมารองรับ).....

3. กล่าวถึงสภาพปัญหาของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา.....

4. สรุปความเป็นมาทั้งหมดชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการวิจัยและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (18 pt)

1. (16 pt).....

2. (16 pt).....

3. (16 pt).....

วิธีดำเนินการวิจัย (18 pt)

(16 pt)..... ระบุรูปแบบของการวิจัย... ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง... วิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง... การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ... การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล.....

องค์ความรู้ใหม่ (18 pt) (ถ้ามี)

...(16 pt).....ระบุองค์ความรู้อันเป็นผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการวิจัย.สังเคราะห์
ออกมาในรูปแบบโมเดล พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดลอย่างกระชับ เข้าใจ
ง่าย.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สรุป/ข้อเสนอแนะ (18 pt)

...(16 pt) สรุปผลการวิจัยทั้งหมด สั้น ๆ กระชับได้ใจความ...พร้อมข้อเสนอแนะที่
ได้จากการวิจัย...และการนำผลการวิจัยไปใช้ รวมถึงเสนอแนะแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไป

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิตติกรรมประกาศ (18 pt) (ถ้ามี) (ให้ใส่เฉพาะกรณีที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย หรือกรณีซื้อบทความมีชื่อเรื่องไม่ตรงกับงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์)

...(16 pt) ตัวอย่าง เช่น ขอขอบคุณทุนสนับสนุนวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2559 และข้อมูลจากโครงการวิจัยย่อย เรื่องสภาพปัญหาและความต้องการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุในบริบทภาคใต้ตอนล่าง.....

.....
.....

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt).....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิชาการ

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (ไทย) (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (อังกฤษ) (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (อังกฤษ) (12 pt)

Corresponding Author's Email: (12 pt)

บทคัดย่อ (18 pt) (300 คำ)

(16 pt).....

.....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ: 3-5 คำ

Abstract (18 pt)

.....(16 pt).....

.....

.....

.....

.....

Keywords: 3-5 words

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความปริทัศน์และบทวิจารณ์หนังสือ

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (ไทย) (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (อังกฤษ) (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (อังกฤษ) (12 pt)

Corresponding Author's Email: (12 pt)

(14 pt)

แปลจากหนังสือ:

ผู้เขียน:

ผู้แปล:

สำนักพิมพ์:

ปีที่พิมพ์:

จำนวนหน้า:

บทนำ (18 pt)

(16 pt) นริบท ความเป้นมา ของหนังสือหรือประเด็นที่ศึกษา.....

.....

.....

.....

.....

เนื้อเรื่อง (18 pt)

...(16 pt) องค์ประกอบของหนังสือหรือประเด็นที่ศึกษา บท หมวดหมู่ ลักษณะ ชนิด ประเภท วัตถุประสงค์ สาระ ประเด็น แง่คิด มุมมอง ฯลฯ.....

บทวิจารณ์ (18 pt)

...(16 pt) นำเสนอหลักการ แนวคิด ผานการวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจัยที่สะท้อนมุมมองเหตุผลความคาดหวัง ผลกระทบ สาระสำคัญ ตามหลักทฤษฎีเชิงวิชาการ พร้อมเสนอแนะแนวทางเพื่อการแก้ไข การส่งเสริมและพัฒนาต่อยอด (อ้างอิงตาม).....

จุดเด่น.....

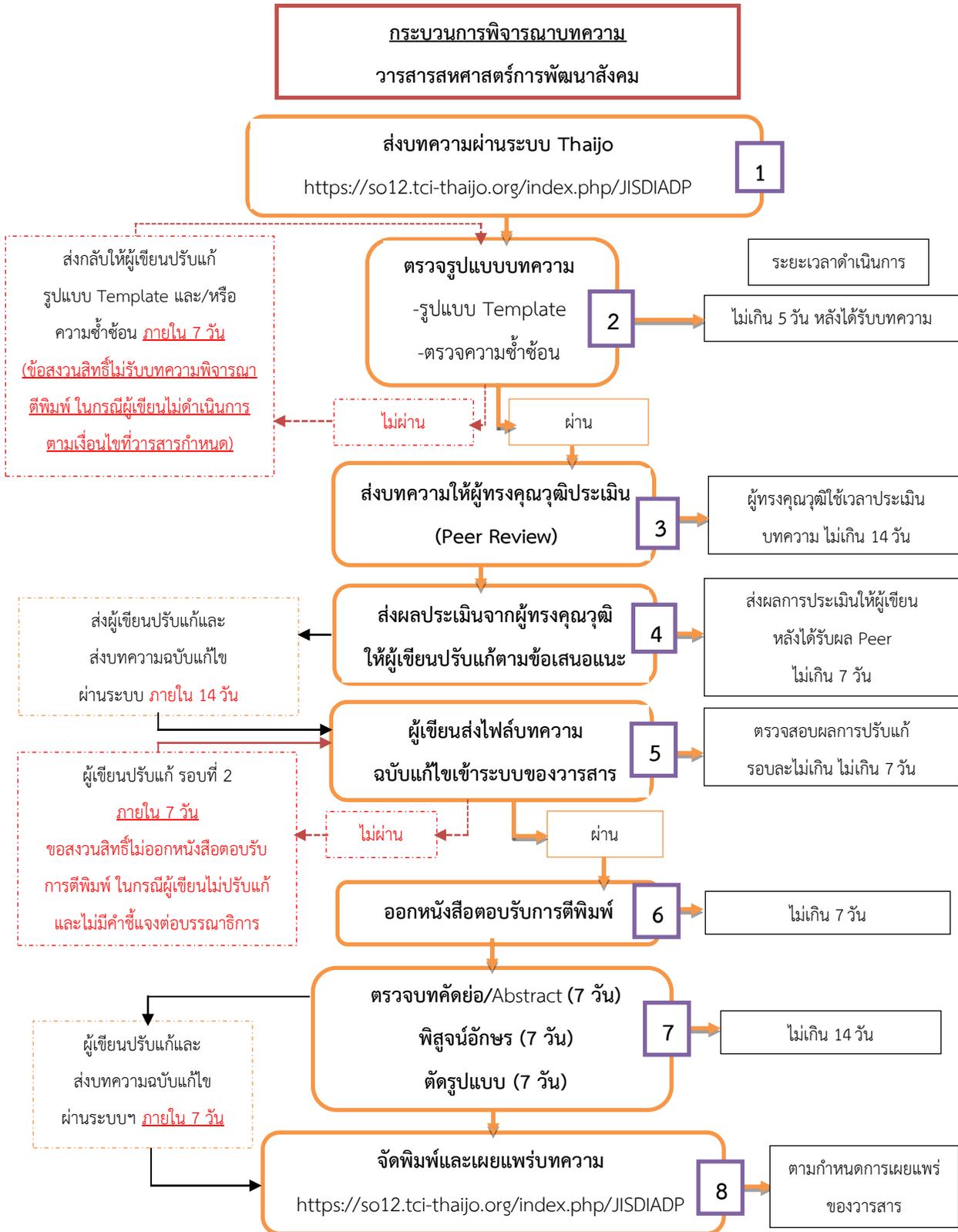
จุดด้อย.....

สรุป (18 pt)

(16 pt) สรุปภาพรวมครอบคลุมผลการศึกษานำเสนอ สะท้อนคุณค่า การนำไปใช้ประโยชน์ เป็นความเรียงไม่ใส่เลขเป็นขอมาตรา ไม่เรียง ไม่นา ไม่แทรกภาพโมเดล สะท้อนคุณค่าทางวิชาการ.....

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt).....

หมายเหตุ: ระยะเวลาของกระบวนการพิจารณาบทความตั้งแต่ผู้พิมพ์ส่งบทความเข้าระบบ ขั้นตอนที่ 1-6 ใช้ระยะเวลาประมาณ 1 เดือน ในการออกหนังสือตอบรับการตีพิมพ์ (ผู้พิมพ์บทความต้องปรับแก้บทความตามกำหนด)